

Jeg er
mangfoldig

I am
a Multitude

Jeg er mangfoldig

I am a Multitude

Festspillutstillingen 2021
Galleri Nord-Norge
19. juni til 25. juli 2021

Festspillutstillingen 2021
Gallery of Northern Norway
June 19th – July 25th 2021

Allora & Calzadilla + Ted Chiang

Annika Eriksson

Antti Tenetz

Atelier Éditions

Camilla Renate Nicolaisen

Daniel Slåttnes

Eva Bakkeslett

Egill Sæbjörnsson

Gerd Aurell

Inghild Karlsen

Iselin Linstad Hauge

Jean Painlevé

Jana Winderen

Jenna Sutela,

John Cage med/with Lois Long & Alexander H. Smith

Matti Aikio

Mercedes Mühleisen

Michelle-Marie Letelier

Outi Pieski

Simon Daniel Tegnander Wenzel

Yngvild Færøy og Søsja Jørgensen

Viktor Pedersen

Åsa Sonjasdotter

Mellom kunsten og naturen

For Nordnorsk kunstnersenter har det vært en stor glede å få muligheten til å lage årets Festspillutstilling til Festspillene i Nord-Norge. Utstillingen har en spesiell posisjon i nordnorsk kunsthistorie, og mange av utstillingene som har vært vist gjennom festspillenes lange historie har gitt viktige bidrag til nordnorsk kunsthistorie.

Naturen – i bredeste betydning – er et tema i årets utstilling, *Jeg er mangfoldig*. Det å studere naturen, undersøke dens former, forsøke å etterlikne eller kopiere den, lære fra den eller idealisere den, har vært sentrale problemstillinger for kunstnere i lange perioder av kunstens historie. Et eksempel er akantusmotivet, en stilisert form av bladene til en tistelplante, som vi kan se i arkitektur og kunst fra oldtiden og framover, og som er sentralt i norsk rosemalning. Et annet eksempel er 1800-tallets romantiske malerkunst, som søkte noe storslagent, dramatisk og overskridende i naturen, i en samtid sterkt preget av industrialisering og ny teknologi.

Å forstå naturen, og å forstå vår egen rolle i den, er i dag kanskje viktigere enn noen gang før. Jeg tror utstillingen *Jeg er mangfoldig* kan bidra til akkurat dette. Derfor vil jeg rette en stor takk til alle kunstnerne, som hver på sitt vis åpner opp et nytt perspektiv på verden, og dermed også åpner muligheten for en annen verden.

Svein Ingvoll Pedersen

Daglig leder,
Nordnorsk kunstnersenter

En hilsen fra Festspilldirektøren

Hva sier tiden vi står i om oss som mennesker? Hvordan vil den nye normalen se ut? Vil vi ta med oss noe av det vi har opplevd under pandemien? Vil vi, som folk tidligere har gjort, glemme det hele etter hvert? Tematikken i årets festspillutstilling kunne ikke være mer passende for tiden vi nå er i. Å se nærmere, fokusere på hva som ligger innenfor, de små tingene, og det som påvirker oss og er en del av oss. Hva er forholdet mellom alt som lever? Hvordan påvirker mikronivået og makronivået hverandre? Den beste kunsten stiller spørsmål som ikke krever svar her og nå, men som vi tar med oss videre og som får oss til å se den store sammenhengen. Tema for årets festival er: Hvem har lov til å fortelle historien? Forhåpentligvis et reflekterende emne som inviterer publikum til å stoppe opp litt, se inn i seg selv, sitt nærmiljø, og sette det i sammenheng med verden rundt seg. Alt henger sammen; vi er samtidige, og vi er mangfoldige. Bak en historie ligger mange enkeltliv; det som vi ser og det som er usynlig. Noen organismer kan klare seg selv, andre trenger en talsperson. Men hvem har lov til å fortelle hvem sin historie? Dette er noe som vi skal undersøke under festivalen, og noe som årets utstilling utfordrer oss til å sette i sammenheng med universet vi lever i.

Ragnheiður Skúladóttir

Direktør,
Festspillene i Nord-Norge

Between Art and Nature

It has been a great pleasure for North Norwegian Art Centre to get the opportunity to make the Arctic Arts Festival exhibition (Festspillutstillingen i Nord-Norge), 2021. The exhibition holds a special position in Northern Norwegian art life, and many of the exhibitions that have been shown throughout the long history of the Arctic Arts Festival have been important contributions to Northern Norwegian art history.

Nature – in the broadest sense of the word's meaning – is the theme for this year's exhibition, *I am a Multitude*. To study nature, to examine its forms, to try to imitate it or copy it, learn from it, or idealise it, have been central issues for artists for long periods of time in art history. One example is the acanthus motif, a stylized form of the leaves of a thistle plant, which we can see in architecture and art from antiquity onwards, and which is central to Norwegian *rosemalning*. Another example is paintings from the 19th century's Romantic era, which sought something grandiose, dramatic and transcendent in nature, in a time that was dominated by industrialization and new technology.

To understand nature, and to understand our own role within it, is perhaps more important today than ever before. I believe the exhibition *I am a Multitude* can contribute to precisely this. I therefore wish to thank all the artists, who, in their individual ways and manners, have opened up new perspectives on the world, and thereby also opened up the possibility of a different world.

Svein Ingvoll Pedersen

Director,
North Norwegian Art Centre

Greetings from the director of the Arctic Arts Festival

What does the time we are living in say about us humans? What will the new normal look like? Will we take something with us from what we have experienced during the pandemic? Will we, like people before us have done, forget the whole thing after a while? The theme for this year's exhibition could not have been more fitting for the time we are in now. To take a closer look, focus on what lies within, the small things, that which influences us and is a part of us. What is the relationship between everything that lives? How does the micro influence the macro? The best art poses questions that don't demand answers here and now, but questions we take with us, which make us see the big picture. The theme for this year's festival is: Who is allowed to tell the story? A theme for reflection, hopefully, which invites the audience to stop for a moment, to look within, to look at their nearest surroundings and see it in the context of the world at large. Everything is related; we are simultaneous, and we are a multitude. Behind a story there are many singular lives; that which can be seen, and that which is invisible. Some organisms can make it on their own, others need someone to speak on their behalf. But who is allowed to tell whom their story? This is something that we will investigate during the festival, and which this year's exhibition will challenge us to see in relation to the universe we live in.

Ragnheiður Skúladóttir

Director,
Arctic Arts Festival

Introduksjon fra kuratorene

Det tematiske utgangspunktet som har ført frem til årets Festspillutstilling er forskjellige arters måte å være i verden på, og det symbiotiske og komplekse forholdet oss alle imellom. Fra de mikroskopiske – som kan gjøre overraskende mye ut av seg – til de større – som har en tilsynelatende større påvirkningskraft – ønsker vi at utstillingen på en fabulerende måte skal åpne opp for ulike typer eksistens og sanselighet. I en tid der det fjerne har blitt fjernere og det nære har blitt nærmere, søker vi med denne inngangen å bygge broer og å inspirere til egen utforskning av de kanskje mindre åpenbare sammenhengene.

Å rette fokus mot ulike arters – inkludert menneskets – sameksistens er en måte å se på hvilke muligheter som ligger i det vi ellers kanskje overser, men også en måte å finne fram til det vi har felles. Med utstillingen og dens tentakler ønsker vi å vekke nysgjerrighet og omsorg for all type eksistens, både innenfor og utenfor våre kroppar.

Utstillingen inneholder lyd, video, performance, tegning, installasjon, tekst og skulptur. Både nye og eksisterende verk av en rekke kunstnere fra regionen, nasjonalt og internasjonalt vises, og vi håper det kan aktivere temporære felleskap blant tilreisende publikummere og Harstad-befolkningen. Deler av utstillingen vil strekke sine tentakler ut av Galleri Nord-Norge og bli en del av bybildet, med VR-verk på UiT og lydkunst via lokalradioens FM-bånd. Et offentlig program i form av kunstner-presentasjoner, live performance og radio, samt guidede turer, vil finne sted under Festspilluken.

Som en del av utstillingsprosjektet *Jeg er Mangfoldig* er det inngått samarbeid med Havremagasinet (i Boden, Sverige) og Akureyri Art Museum (Island). På ulike måter vil vi i dialog forsøke å finne lokale – men felles – koblinger på tvers av grensene, og på denne måten finne varianter av tematikken på de tre ulike stedene. Tentaklene vil derfor på et seinere tidspunkt ta med seg momenter fra Harstad og finne nye nedslagsfelt. På denne måten vil utstillingen vokse og som en bakteriekultur spre seg ut i form av offentlige programmer knyttet til lokale problemstillinger og kontekst.

Karolin Tampere og Torill Østby Haaland

Curatorial introduction

The thematic starting point that has led to this year's exhibition, is different species' ways of being in the world, and the complex, symbiotic relationship between all of us. From the microscopic, which can make quite a surprising difference, to the macroscopic that supposedly makes a bigger impact, we wish that the exhibition, in an imaginative and fabulating way, can open up for various types of existences and sensualities. In a time when the far have slipped even further away, and the near have crept even nearer, we aim to build bridges and to inspire the exploration of the less obvious connections.

To focus on humans' coexistence with other species, and their reciprocal coexistence, is both a way of looking at the possibilities that are in front of us, which we might overlook, but also a way of reaching an understanding of what we have in common. With the exhibition and its tentacles, we wish to awaken both curiosity and concern for all types of existence.

The exhibition contains sound, video, performance, and other medias. Both new and existing works from a number of artists from the region, nationally and internationally, are shown, and we hope that it can activate temporary communities among the visiting as well as the local audience. Parts of the exhibition will stretch its tentacles out into the cityscape with a VR work at UiT and sound art via the local radio's FM and web-stream. A public program in the form of artist presentations, live performance and radio, guided tours, will take place during the exhibition week.

As a part of the exhibition project *Jeg er Mangfoldig* a collaboration has been initiated with Havremagasinet (in Boden, Sweden) and Akureyri Art Museum (Iceland). Together we will find various ways to discover local, but common, connections across the borders, and to find variations of the theme in the three different locations. The tentacles will bring moments from Harstad and find new places for these to have an impact. With this as a starting point, the exhibition will grow and – like a bacterial culture – spread out in the form of public programs, addressing local issues and contexts.

Karolin Tampere and Torill Østby Haaland

Jeg er mangfoldig

Men hvem er du?

En tid er jeg kålen. En tid er jeg båndtaket på det offentlige toalettet. Jeg er immunforsvaret. Jeg er sjokoladeplata. Jeg er tarmen. Jeg er gelenderet og stoppknappen på bussen. Jeg er tastaturet på datamaskinen min. Jeg er lufta. Jeg er et kyss.¹

Hva mener du? Kan du være hva som helst? Både mineralriket, planteriket, og dyreriket?

Vi må være modige og viske ut grensen mellom død og levende materie.²

Hmm, ok. Vi skjønner at alle “rikene” er sammenvevd, at de påvirkes av hverandre, og at det egentlig ikke er mulig å skille dem fra hverandre. De gamle “rikene” er jo uansett utdaterte etter framveksten av mikrobiologien. For ikke å snakke om soppriket. Men denne besjelingen av død materie? En snøkrystall kan kanskje bevege seg, men den kan da ikke føle eller tenke? Den har vel ingen vilje?

Følelser og tanker kommer noenstedsfra. Hvis vi er etterkommere fra lava, da er alt vi er, inkludert tankene våre, følelser og stemningsleier også [...] fra magma. Så sinn og materie kommer fra magma. De er det samme. På en eller annen måte kommer potensialet for tanker og følelser også fra magma.³

Det er jo interessante påstander du kommer med der. Magma, ja. Altså denne smeltede steinen som befinner seg under jordskorpen; også kalt lava når den kommer opp til overflaten. At vi mennesker har oppstått fra det. Ja, hvorfor ikke. Alt liv utvikler seg jo i relasjon til sine materielle omgivelser. Og disse materielle omgivelsene er ikke statiske. De er i konstant bevegelse og forandring. Men dette med følelser er jo uansett veldig komplisert.

Det er et motsetningsforhold som vitenskapen prøver å løse. Noen prøver å gjøre det ved å fornekte at subjektive følelser finnes. Andre tenker at hvis disse følelsene finnes, så må de ha oppstått et sted. De må inneholde noen aktive egenskaper, og disse egenskapene inneholder en slags ... hva du enn kaller det ... ur-egenskap ... en slags urkraft som er iboende egenskaper i all materie og energi. På den måten begynner vi å ane at grensene mellom natur og kultur viskes ut. Da kan vi begynne å snakke om naturen på samme måte som vi snakker om kulturen.⁴

Og det er det jo mange som har begynt å gjøre; snakke om naturen på samme måte som vi snakker om kulturen, altså. Vi mennesker har jo hatt en tendens til å tenke at det er vi som står for kulturen, tradisjonene, mytene. Men denne tendensen er vel i ferd med å snu.

Vi papegayer fra Puerto Rico har våre egne myter. De er enklere enn menneskelig mytologi, men jeg tror at mennesker kunne hatt glede av dem. Dessverre kommer mytene våre til å gå tapt når min art dør ut. Jeg tviler på at menneskene vil ha dekodet språket vårt før vi er borte. Så utryddelsen av arten min betyr ikke bare det at en gruppe fugler går tapt. Det innebærer også at språket vårt forsvinner, ritualene våre, tradisjonene våre. Det er stemmen vår som blir stilnet av. Menneskelig aktivitet har bragt mitt slag til utryddelsens rand, men jeg holder det ikke mot dem.

¹ Bakterier og sopp fra Viktor Pedersens kropp i hans film *Jeg er mangfoldig*, 2020.

² Egill Sæbjörnsson i videoen og performance-foredraget *From Magma to Mankind*, 2020.

³ Egill Sæbjörnsson i videoen og performance-foredraget *From Magma to Mankind*, 2020.

⁴ Professor i biologi Brian Godwin i Eva Bakkesletts film *Bee*, 2007.

De gjorde det ikke av ond vilje. De var rett og slett uoppmerksomme.⁵

Uoppmerksomhet kan gi fatale konsekvenser. Det kan lønne seg å fokusere på det man har i umiddelbar nærhet, både når det gjelder tid og sted. Kan det likevel hende at menneskene er i ferd med å bli mer oppmerksomme, mon tro? Eller er vi fortsatt mer opptatt av å finne liv i det ytre rom enn å samarbeide med det livet som vi er en del av her på jorda? I 2015 startet jeg et kunstnerisk samarbeid med en stueplante. Planten, en belt vanlig fredspeperomia (P. obtusifolia) sto tilfeldigvis på arbeidsbordet mitt da jeg stilte spørsmålet «Hva er liv?»⁶

Det høres jo fantastisk ut. Og vi har sett det enestående resultatet. Men hvilke strategier for kommunikasjon kan en utvikle i en slik “stumhet” som du innehar?

Nei det skal du vite, at jeg kan påvirke deg mer enn du kanskje tror, med mine usynlige duftmolekyler ...⁷

Ja, der sier du noe. Vi har også hørt at sopp kan være en god samarbeidspartner og inspirator.

Jeg har konkludert med at man kan lære mye om musikk ved å vie seg til soppen.⁸

Ja, det er vel kanskje noe med måten man finner sopp på; at de plutselig bare dukker opp. Og oppmerksomheten de krever: Man risikerer å gå forbi dem uten å ane at de er der. Man må være tilstede, fullstendig fokusert, og samtidig åpen for å skifte fokus. De inviterer til å utforske tilfeldighetene, til å gi slipp på orden og omfavne det som skjer i øyeblikket.

Det er kanskje en merkelig idé, men en sopp vokser opp på så kort tid, at når du tilfeldigvis kommer over en når den er fersk, så er det som å finne en lyd som også bare lever i en kort periode.⁹

Du brukte jo også soppkunnskapene dine til å forsyne en rekke restauranter i New York med

sopp. Begynte å tenke på dette ordtakinget “du blir det du spiser”. Og alle mikroorganismene som vi har inne i kroppene våre. De gjør noe med oss; på godt og vondt. Fermentert mat som kimchi og sauerkraut regnes jo for å være bra for helsa; for ikke å snakke om den japanske retten nattō.

Hovedingrediensen i nattō, eller fermenterte soyabønner, er Bacillus subtilis: en ekstremofil bakterie som også har blitt brukt som en overlevelses-indikator i romfartseksperimenter. Fordi den kan tåle ekstreme fysiske og geokjemiske forhold, kan sporene dens ha blitt blåst til Jorden fra en annen planet av trykket fra kosmisk stråling. Kanskje selve livet kom hit i en slik sporebærende form. Det er en grunn til at nattō kalles probiotisk, pro-liv.¹⁰

Og apropos liv og et fruktbart jordbruk; før en fant ut hvordan nitrogen kunne bindes fra lufta, og på den måten etablere kunstgjødselindustrien, skjedde den viktige kjemiske prosessen for å tilføre jordsmonnet nitrogenformene nitrat og ammonium, ved lynnedslag. Samme stoff er også sentral i produksjonen av andre lignende eksplosiver, nemlig bomber. Jorda er direkte forbundet til himmelen.

Månen som vokser og minker drar rytmisk i kroppen min. Alt vannet sukker og puster, stiger og synker i en evig bevegelse, vugger meg, kaller

⁵ Amazona vittata-papegøyen i Allora & Calzadillas film *The Great Silence*. Manus: Ted Chiang.

⁶ Daniel Slåttnes om utgangspunktet for sitt prosjekt *Plant Cyborgs*, <https://slaattnes.com/plant-cyborgs/> [Lesedato: 2.6.2021]

⁷ Plantene som har gitt duftmolekyler til Simon Daniel Tegnander Wentzels verk *Thoughts on Distillation: On Mute Mutiny*

⁸ John Cage i *A Mycological Foray*, 1954.

⁹ John Cage, <https://subtlemaneuvers.substack.com/p/john-cage-on-music-and-mushrooms> [Lesedato: 4.6.2021]

¹⁰ Fortelleren ved det europeiske romsenteret i Jenna Sutelas film *Holobiont*, 2018.

*på meg, hvisker, oppfordrer meg til å ... vel, til hva da?*¹¹

Å la jorda fortsette å puste. Alle er vi avhengige av, og på ulike måter en del av, vårblomstringen. Det er mellom det åpne havet og havisen at phytoplanktonet produserer halvparten av oksygenet for alt liv på planeten.

Uansett så kan vi vel slå fast at vi ikke er alene.

*Jeg trodde jeg var alene. At det å være meg tilsier å være alene. Huden, en grense som holder meg innenfor og verden utenfor.*¹²

Men så oppdaget du at den grensen ikke finnes?

*Tingene rundt oss ligner mye på tankene våre; tilsynelatende løsrivede, men fremdeles merkelig delaktige i den vi er.*¹³

Ja, og mange vil vel kanskje gå så langt som å si at alt er en eneste stor organisme. Sammenvevd, gjensidig avhengig av hverandre. Kanskje til syvende og sist skapt av den samme materien; enten det startet med magma, bakterier, eller noe annet.

*Men! Hvis alle ting er laget av det samme, og deler den aller innerste flamme, Hvorfor kan ikke jeg gå i oppløsning og – fra denne dammen – bli en annen ting? Hva kan jeg gjøre for å bli som deg? Ned i hvilket hull bør jeg forlate meg?*¹⁴

Kuratorene i samtale med kunstverkene i utstillingen

11

Oppdrettslaksen i Michelle-Marie Leteliérs VR-verk *The Bone*, 2019.

12

Viktor Pedersen i sin film *Jeg er mangfoldig*, 2020.

13

Egill Sæbjörnsson i videoen og performance-foredraget *From Magma to Mankind*, 2020.

14

Vesenet i Mercedes Mühleisens videoinstallasjon *The Pond's Crust*, 2019.

I am a Multitude

But who are you?

*For a while I am the cabbage. Then I am the door handle of the public toilet. I am the immune system. I am the bar of chocolate. I am the gut. I am the handrail and the stop button on the bus. I am the keyboard of your computer. I am the air. I am a kiss.*¹

What do you mean? That you can be anything at all? From either the mineral kingdom, the plant kingdom, or the animal kingdom?

*We have to be brave and erase the line between dead and living matter.*²

Hmm, ok. We understand that all the “kingdoms” are interwoven, that they are influenced by each other, and that it is quite impossible to separate them from each other. Anyway, the old “kingdoms” are quite obsolete at this stage, after the emergence of microbiology. Not to mention the kingdom of mushrooms. But this ensouling of dead matter? A snow crystal can move, but it cannot feel or think? It has no will, certainly?

*Emotions and thoughts also come from somewhere. If we are descendants of lava, then everything we are, including our thoughts, feelings and emotions, are also (...) from magma. So mind and matter are from magma. They are the same thing. Somehow the potential for thoughts and feelings come from magma as well.*³

These claims of yours are quite interesting. Magma, indeed. That is, the molten rock that can be found beneath the crust of the earth; also known as lava whenever it comes up to the surface. The idea that humans have evolved from that. Well, why not? All life develops in relation to its material surroundings. And these material

surroundings are not static. They are constantly moving and changing. But this thing called feelings is quite complicated.

*It's a contradiction that people are trying to resolve. And some people do it in one way: by denying the reality of subjective feeling. And other people are saying: well if these feelings are real, they must have come from somewhere. There must be an antecedent property. And that antecedent property is some kind of ... whatever you want to call it ... ur-feeling, a primordial feeling ... in matter, in energy. So you begin to get this dissolution of the boundary between nature and culture. So that we can now begin to talk about nature in the same terms we use for culture.*⁴

And many have started doing this, talking about nature in the same way we talk about culture, that is. We humans have had a tendency to think that we are the ones providing the culture, the traditions, the myths. But this trend might be at a turning point.

We Puerto Rican Parrots have our own myths. They're simpler than human mythology, but I think humans would take pleasure from them. Alas, our myths are being lost as my species dies out. I doubt the humans will have deciphered our language before we're gone. So, the extinction of my species doesn't just

1

Bacteria and fungus from Viktor Pedersen's body in his film *Jeg er mangfoldig*, 2020.

2

Egill Sæbjörnsson in the video and performance-lecture *From Magma to Mankind*, 2020.

3

Egill Sæbjörnsson in the video and performance-lecture *From Magma to Mankind*, 2020.

4

Professor of biology Brian Godwin in Eva Bakkeslett's film *Bee*, 2007.

*mean the loss of a group of birds. It's also the disappearance of our language, our rituals, our traditions. It's the silencing of our voice. Human activity has brought my kind to the brink of extinction, but I don't blame them for it. They didn't do it maliciously. They just weren't paying attention.*⁵

Inattention can have fatal consequences. It might be fortuitous to pay attention to what is in one's immediate surroundings, both when it comes to time and to place. Could it still be the case that humans are on the verge of becoming more attentive, perhaps? Or are we still more concerned with searching for life in outer space than collaborating with the life that we are part of here on earth?

*In 2015 I started off an artistic collaboration with a houseplant. The plant, an ordinary baby rubber plant (P. obtusifolia) happened to sit on my desk when I asked What is life?*⁶

That sounds fantastic. And we have seen the outstanding result. But which communication strategies can be developed in the "muteness" of your situation?

*I will let you know as much, that I am capable of influencing you more than you might believe, with my invisible scent molecules ...*⁷

Indeed, if you say so. We have also heard that mushrooms can be good collaborators and inspirations.

*I have come to the conclusion that much can be learned about music by devoting oneself to the mushroom.*⁸

Yes, it might have something to do with how mushrooms are found; they suddenly just pop up. And they demand your attention: You risk walking straight past them without realizing that they are there. It is necessary to be fully aware, fully attentive, and at the same time willing to shift focus. They invite you to explore coincidences, to let go of order, and embrace what is happening in the moment.

*It's a curious idea perhaps, but a mushroom grows for such a short time and if you happen to come across it when it's fresh it's like coming across a sound which also lives a short time.*⁹

You also used your knowledge of mycology to supply a number of restaurants in New York with mushrooms. Started thinking of the proverb, "you are what you eat". And all the microorganisms that we have inside our bodies. They do something to us, both beneficially and harmfully. Fermented food, like *kimchi* and *sauerkraut*, is considered to be very healthy; not to mention the Japanese dish, *nattō*.

*The main ingredient of nattō, or fermented soybeans, is Bacillus subtilis: an extremophilic bacterium that has also been used as a survival indicator in space flight experimentation. Because it can tolerate physically and geochemically extreme conditions, its spores could have been blown to Earth from another planet by cosmic radiation pressure. Maybe life itself came here in this spore-bearing form. Nattō is called a probiotic, pro-life, for a reason.*¹⁰

And speaking of life and a fruitful agriculture; before it was discovered how nitrogen from the air could be fixed, thus kickstarting the artificial fertilizer industry, the important, chemical process of providing nitrogen (in the same of nitrate and

5

The Amazona vittata parrot in Allora & Calzadilla's film *The Great Silence*. Script: Ted Chiang.

6

Daniel Slåttnes on the starting point for his project *Plant Cyborgs*, <https://slaattnes.com/plant-cyborgs/> [Accessed: 2.6.2021]

7

The plants that have provided scent molecules for Simon Daniel Tegnander Wenzels work *Thoughts on Distillation: On Mute Mutiny* (2021)

8

John Cage in *A Mycological Foray*, 1954.

9

John Cage, <https://subtlemaneuvers.substack.com/p/john-cage-on-music-and-mushrooms> [Accessed: 4.6.2021]

10

The narrator at the European Space Agency in Jenna Sutelas film, *Holobiont*, 2018.

ammonia) to the soil was carried out by lightning. The same substance is also central when it comes to the production of similar explosives, namely bombs. Earth is directly connected to the sky.

*The waxing and waning moon pulled rhythmically on my body. All waters sighed and breathed and rose and fell in perpetual motion, rocking me, calling me, whispering, urging me to ... well, what?*¹¹

To let the earth keep breathing. We are all dependent on, and in various ways part of, the spring bloom. It is between the open sea and the polar ice that the phytoplankton produces half of the oxygen used by all life on the planet.

In any case, we can say with conviction that we are not alone.

*I thought I was alone. That being me means to be alone. The skin, a border that keeps me within and the world without.*¹²

But then you discovered that this border does not exist?

*The things around us are much like our thoughts, seemingly unattached, but still strangely part of who we are.*¹³

Yes, and some might even take it so far as to claim that everything is just one big organism. Interwoven, mutually dependent. Maybe, when it comes right down to it, created from the same substance; whether that should turn out to be magma, bacteria, or something else entirely.

*But! If all things are made out of the same, and share that inner roaring flame, why cannot I dissolve myself and out of this pond, become something else? What can I do to be like you? What hole do I need to fall into?*¹⁴

The curators in conversation with the artworks in the exhibition

11

The farmed salmon in Michelle-Marie Leteliér's VR work, *The Bone*, 2019.

12

Viktor Pedersen in his film *Jeg er mangfoldig*, 2020.

13

Egill Sæbjörnsson in the video and performance-lecture *From Magma to Mankind*, 2020.

14

Vesenet i Mercedes Mühleisens videoinstallasjon *The Pond's Crust*, 2019.

The Great Silence, (2014) ●
Film, 16:22 min

Filmen, *The Great Silence*, utforsker de komplekse forholdene mellom det levende og ikke-levende, mellom menneske og dyr, og mellom det kosmiske og det som befinner seg på jorda. Filmen tar utgangspunkt i det som fram til 2016 var verdens største radioteleskop med enkel blenderåpning. Teleskopet overfører og fanger radiobølger til og fra ulike deler av universet, og befinner seg ved Arecibo Observatory i Puerto Rico. Observatoriet er omgitt av Rio Abajo-skogen, der den siste ville stammen av den kritisk truede *Amazona vittata* papegøyen lever.

Allora & Calzadilla samarbeidet med science fiction-forfatteren Ted Chiang for å lage et manus fra en papegøyes perspektiv til denne filmen. Papegøyen funderer over nærheten til mennesket, fysisk og geografisk, så vel som i deres felles evne til vokal læring. Mens mennesket skanner etter livstegn i det ytre rom, reflekterer papegøyen over den forestående utryddelsen av sin egen art, og med det tapet av språket, ritualene, og tradisjonene sine.

Kunstnerduoen Allora & Calzadilla bor og arbeider i San Juan, Puerto Rico. De har samarbeidet siden 1995. Arbeidene deres har blitt bredt vist internasjonalt, blant annet ved Guggenheim Museum Bilbao, Nasjonalmuseet i Oslo, Palais de Tokyo i Paris, Veneziabiennalen, dOCUMENTA (13), Istanbulbiennalen, São Paulo-biennalen, og Sydney-biennalen.

Courtesy of the artist and Galerie Chantal Crousel, Paris

The Great Silence, (2014) ●
Film, 16:22 min

The film, *The Great Silence*, examines the irreducible relationships between the living and non-living, human and animal, and terrestrial and cosmic. The film focuses on what was, up until 2016, the world's largest single aperture radio telescope, which transmits and captures radio waves to and from the edges of the universe. Located at the Arecibo Observatory in Esperanza, Puerto Rico, the site is surrounded by the Rio Abajo Forest, home to the last wild population of critically endangered *Amazona vittata* parrots.

Allora & Calzadilla collaborated with science fiction author Ted Chiang to create a script written from the parrots' perspective, which chronicles humankind's determined quest to find other intelligent life. The avian protagonists living just beyond the observatory ponder their spatial and cognitive proximity to humans, with whom they share the rare faculty of vocal learning. As humans scan for signs of life amid the consonant vibrations of deep space, the parrots reflect on the imminent end of their kind and the subsequent disappearance of their language, rituals, and traditions.

The artist duo Allora & Calzadilla live and work in San Juan, Puerto Rico. They have been collaborating since 1995. Their work has been given broad, international exposure, for instance at places such as the Guggenheim Museum Bilbao, the National Museum of Norway in Oslo, Palais de Tokyo in Paris, the Venice Biennale, dOCUMENTA (13), the Istanbul Biennale, the São Paulo Biennale, and the Sydney Biennale.

Courtesy of the artist and Galerie Chantal Crousel, Paris.

Allora & Calzadilla: *The Great Silence*, (2014), videostill

The Community, (2010)
Video, 7 min

Hvem har sagt at katter trenger å være einstøinger? I Annika Erikssons video-loop blir vi vitne til hvordan en gruppe forhenværende huskatter lever sammen i en park i Istanbul. I verket hintes det til de nattlige aktivitetene deres og til menneskene som tar vare på dem om dagen. Kattene, som ser ut til å være fanget i en slags kollektiv paralysert tilstand, lever i et limbo mellom omsorg, avhengighet, usikkerhet, og utsatthet.

Sentrale spørsmål i Annika Erikssons kunstnerskap er hvordan vi ser på oss selv som mennesker og som dyr, og hvordan vi forholder oss til andre dyr. Dyrene i arbeidene hennes er høyst nærværende som seg selv, men fungerer samtidig som antropomorfe karakterer i ulike fortellinger om sosial omveltning og gentrifisering.

Annika Eriksson er en kunstner fra Malmö som bor og jobber i Berlin. Hun er en av Sveriges mest anerkjente kunstnere, og arbeidene hennes har blitt vist blant annet ved Moderna Museet, Hayward Gallery i London, Mori Art Museum i Tokyo, SALT i Istanbul, Wattis Institute for Contemporary Art i San Francisco, Istanbul-biennalen i Istanbul, São Paulo- biennalen, og Venezia-biennalen.

The Community, (2010)
Video, 7 min

Who says that cats need to be loners? Annika Eriksson's video-loop depicts a group of formerly domesticated cats, living together in a public park in Istanbul. The work chronicles their activities at night, and the people in the area who tend to them during the day. The group of cats, seemingly trapped in a state of collective paralysis, live in an uncertainty of terms between care, dependency, and precarity.

Central concerns in the art practice of Annika Eriksson are how we see ourselves as humans and as animals, and how we relate to other animals. The animals in her works are highly present as themselves, but at the same time function as anthropomorphic characters in various narratives about social upheavals and gentrification.

Annika Eriksson is an artist from Malmö who lives and works in Berlin. She is one of Sweden's most highly esteemed artists, and her works have been shown at, among other places, Moderna Museet, Hayward Gallery in London, Mori Art Museum in Tokyo, SALT in Istanbul, Wattis Institute for Contemporary Art in San Francisco, the Istanbul Biennale, the São Paulo Biennale, and the Venice Biennale.

Annika Eriksson: *The Community*, (2010), videostill

Hawk Vision (2016–2021) ●

Video, 5:18 min

Antti Tenetz er kunstner og miljøforkjemper. Han arbeider interdisiplinært og bruker ofte vitenskapelige metoder for å skildre natur- og kulturfenomener som klimaendringer, miljøpåvirkning, og biologisk mangfold. Ofte nærmer arbeidene hans seg det naturdokumentariske, og han benytter seg gjerne av teknologisk utstyr som blant annet droner og satellittsporing.

Arbeidet *Hawk Vision* ble utarbeidet under et residency opphold i Kilpisjärvi i Nord-Finland fra 2016 til 2021. Det henter inspirasjon fra en finsk forskningsartikkel fra 1990-tallet, om uv-synsrekkevidden til hauker. I artikkelen ble uv-synsrekkevidden simulert og testet ved hjelp av et hacket drone-kamera. Tenetz har benyttet seg av en «Wood's glass»-linse som lar uv- og en begrenset mengde infrarødt lys slippe inn til kameraets sensor. I videoen undersøker Tenetz synssansen hos rovfugler og mennesker, og sidestiller disse to måtene å se på.

Antti Tenetz er utdannet fra kunsthøgskolen ved Universitetet i Lappland. Arbeidene hans har blitt vist blant annet ved Venezia-biennalen, Manifesta 12, Istanbulbiennalens parallelle program, Nordnorsk kunstnersenter, Havremagasinet i Bodø, Tate Modern sitt utvekslingsprogram, Science Gallery i Dublin, Lumipalloeefkti exhibitions, X-Border, ISEA Istanbul, Pan-Barentz, og e-mobil art.

Hawk Vision (2016–2021) ●

Video, 5:18 min

Antti Tenetz is an artist and environmentalist. He works interdisciplinarily and often applies scientific methods when it comes to describing natural and cultural phenomena, such as climate change, environmental impact, and biological diversity. The style of his work is often approaching that of a nature documentary, and he frequently makes use of technological equipment such as drones and satellite tracking.

The work, *Hawk Vision*, was developed during a residency in Kilpisjärvi, in the north of Finland, from 2016 to 2021. It draws inspiration from a Finnish research article from the 1990's about the visual uv-range of hawks. In it, the visual uv-range was simulated and tested with a hacked drone camera. Tenetz has been using a DIY wood's glass lens to allow uv and a limited amount of infrared light into the camera's sensor. In the video, Tenetz investigates sight as a sense, both among raptors and humans, and juxtaposes two different but similar ways of seeing.

Antti Tenetz was educated at the art faculty at the University of Lapland. His work has been shown at, among other places, the Venice Biennale, Manifesta 12, the Istanbul Biennale's parallel program, North Norwegian Art Centre, Havremagasinet in Bodø, Tate Modern's exchange program, Science Gallery in Dublin, Lumipalloeefkti exhibitions, X-Border, ISEA Istanbul, Pan-Barentz, and e-mobil art.

Antti Tenetz: *Hawk Vision* (2016–2021), videostill

Bok: *John Cage: A Mycological Foray* er utviklet i samarbeid med John Cage Trust.

John Cage: A Mycological Foray (John Cage: Et Mykologisk Fremstøt) lokker leserne inn i det særegne, soppgjennomtrengte, indre landskapet til den bejublete amerikanske komponisten John Cage. Under denne bemerkelsesverdige reisen sammen med Cage, møter en et assortert utvalg fotografier, komposisjoner, og meditasjoner; alt på den samme, uventede måten som en opplever i møtet med plante- og sopparter når en er ute på soppjakt. Bind 1 omfatter Cage sine sopp-orienterte, indeterministiske historier, utdrag fra dagbøker, og essays; samt en komplett nedtegnelse av Cage sin performance, *MUSHROOMS et Variations* (1983). Bind 2 byr på en reproduksjon av Cage sin 1972 portefølje, *Mushroom Book* (Soppboken), forfattet i samarbeid med illustratøren Lois Long og botanisten Alexander H. Smith.

JOHN CAGE (1912–92) var en amerikansk komponist og musikkteoretiker. Han var ansett som en pionér i det at han benyttet seg av aleatoriske og ubestemmelige strategier i sitt virke (kunstnerisk, så vel som musikalsk og litterært), men han bemerket seg også på andre områder, som for eksempel elektroakustisk musikk og konseptuell tenkning. Kort fortalt var han en ledende skikkelse i etterkrigstidens intellektuelle avantgarde, og hans innflytelse gjorde seg også gjeldende i samtidens toneangivende miljøer innen dans, poesi, performance, og billedkunst.

ATELIER ÉDITIONS er et uavhengig forlag og redaksjonelt konsultasjonsbyrå som ble grunnlagt i Los Angeles i 2015, med filialer i Berlin og Lisboa. Fascinert av idiosynkratiske narrativ innen områder som arkitektur og design, kontemporær etnografi, materiell kultur, og folkelig fotografi, gir Atelier Éditions ut arkivariske monografier, kunstbøker, utstillingskataloger, catalogues raisonnés, og utforskende litteratur. Atelier Éditions tilbyr også kuratorisk og redaksjonell konsultasjon for utøvende kunstnere og kunstforvaltere, kulturinstitusjoner, og kunsthvervendende organisasjoner.

Av nylige utgivelser kan nevnes: *"An Illustrated Catalog of American Fruits & Nuts: The US Department of Agriculture's Pomological Watercolor Collection"*; *"John Cage: A Mycological Foray"*; *"Who is Michael Jang?"*; *"Sun Seekers: The Cure of California"* by Lyra Kilston; og *"An Atlas of Rare & Familiar Colour: The Harvard Art Museums' Forbes Pigment Collection"*.

Book: *John Cage: A Mycological Foray* is developed in collaboration with the John Cage Trust.

John Cage: A Mycological Foray draws readers across the idiosyncratic, mushroom-suffused, innermost landscape of celebrated American composer John Cage. Upon the remarkable journey with Cage, one encounters assorted photographs, compositions, and contemplations; all in the very same unexpected fashion one encounters various flora and fungi species while mushroom foraging. Volume I encompasses Cage's mycological-oriented Indeterminacy stories, Diary excerpts, and essays; and the complete transcript of Cage's 1983 performance, *MUSHROOMS et Variations*. Volume II offers the inaugural reproduction of Cage's 1972 portfolio, *Mushroom Book*; authored in collaboration with illustrator Lois Long and botanist Alexander H. Smith.

JOHN CAGE (1912–92) was an American composer and music theorist. Recognized as a pioneer of indeterminacy in music, electroacoustic music and a leading figure of the postwar avant-garde, his influence extended to the realms of dance, poetry, performance and visual art.

ATELIER ÉDITIONS is an independent publishing house and editorial consultancy established in Los Angeles in 2015, with bureaux in Berlin and Lisbon. Fascinated by idiosyncratic narratives drawn from the fields of architecture and design, contemporary ethnography, material culture, and vernacular photography, Atelier Éditions authors archival monographs, artists' books, exhibition catalogues, catalogue raisonnés, and exploratory printed matter. Atelier Éditions provides curatorial and editorial consultation to practicing artists and artists' estates, cultural institutions, and arts sustaining organisations.

Recent releases include: *"An Illustrated Catalog of American Fruits & Nuts: The US Department of Agriculture's Pomological Watercolor Collection"*; *"John Cage: A Mycological Foray"*; *"Who is Michael Jang?"*; *"Sun Seekers: The Cure of California"* by Lyra Kilston; og *"An Atlas of Rare & Familiar Colour: The Harvard Art Museums' Forbes Pigment Collection"*.

atelier-editions.com

Bok/Book: *John Cage: A Mycological Foray*

Seagull Signals, (2015–2021)
Trekonstruksjon med publikasjon
Tegninger

Seagull Signals er et pågående prosjekt som Camilla Renate Nicolaisen har jobbet med over flere år. Utgangspunktet er måker og lokale historier rundt dem. Nicolaisen er opptatt av det symbiotiske forholdet mellom måker og mennesker, og hvordan dette forholdet har endret seg. Starten på prosjektet var *Måsekasse* fra 2015, der hun tok tak i en gammel tradisjon som er i ferd med å forsvinne: mennesker som hjelper måsen med hekkeplasser for å få sanke av eggene deres. Nicolaisen plasserte håndlagde måkekasser i området rundt Tromsø, og laget en publikasjon om denne praksisen. Til utstillingen i Harstad har hun laget en oppdatert versjon av publikasjonen, der hun blant annet har inkludert informasjon om hvilke måker det er greit å sanke egg fra, og hvilke man skal la ligge fordi de kommer fra truede arter.

Nicolaisen deltar også med en serie tegninger kalt *Bird Island* som viser hvordan måker prøver å tilpasse seg urbane omgivelser. Måker pleide å være så tallrike at himmelen sydet av dem, men i dag er de så få i avsidesliggende strøk at man lett kan telle dem. Fordi det er for lite mat for dem på havet, er måkene tvunget inn i bystrøk for å spise rester av det menneskene slenger fra seg. Debatten rundt måkenes tilstedeværelse i bybildet i Harstad gjør verket ekstra aktuelt i denne sammenhengen. Hvordan kan man finne fram til en sameksistens som fungerer for begge parter?

Bakgrunnen og inspirasjonen for Nicolaisens prosjekt, er den tause kunnskapen fiskerne i Lofoten satt på i form av å lese måkenes signaler for å kunne se hva slags type fisk som var å få utpåk på havet; et uttrykk for en gammel og tradisjonsrik forbindelse mellom mennesker og deres flygende naboer på havet. Denne forbindelsen er i verste fall i ferd med å forsvinne, i beste fall er den i ferd med å ta nye former.

Seagull Signals, (2015–2021)
Tree construction with publication
Drawings

Seagull Signals is an ongoing project that Camilla Renate Nicolaisen has been working on for several years. It has seagulls, and local stories about them, as its starting point. Nicolaisen is concerned with the symbiotic relationship between seagulls and humans, and how this relationship has changed. The start of the project was *Måsekasse* from 2015, where she dealt with an old tradition that was on the verge of disappearing: Humans providing seagulls with nesting grounds and in return getting to harvest of their eggs. Nicolaisen placed hand-made, wooden boxes for the seagulls in the area around the island of Tromsø and made a publication about this practice. For the exhibition in Harstad she has made an updated version of the publication, where she among other things has included information about which seagulls it is suitable to harvest eggs from, and which ones to leave alone because they are of an endangered species.

Nicolaisen has also provided a series of drawings called *Bird Island*, which shows how seagulls try to adapt to urban environments. Seagulls used to be so numerous that the sky was swarming with them, but these days they are so few that they can easily be counted in remote locations. Because there is so little for them to eat at sea, they are forced into the urban areas in order to eat scraps of what humans throw away. The current debate about the presence of seagulls in the city of Harstad makes this work particularly pertinent. How can we get back to a coexistence that is beneficial to both parties?

The background and inspiration for Nicolaisen's project, is the silent knowledge the Lofoten fishers possessed, which gave them the ability to read from the seagulls' behaviour what type of fish there was to be found out at sea; the expression of and old connection, rich in tradition, between

CAMILLA RENATE NICOLAISEN (f. 1988) er opprinnelig fra Lofoten, men bor og arbeider i Tromsø. Hun har BA fra Kunsthøgskolen i Bergen og MA fra Kunstakademiet i Tromsø. Som en aktiv del av kunstmiljøet i Nord-Norge har hun blant annet vært med å grunnlegge Tromsø's Open Out Festival, og har deltatt i en rekke utstillinger i og utenfor regionen.

humans and their flying neighbours at sea. The worst case scenario is that this connection is rapidly disappearing, or at least in the process of taking on new shapes.

CAMILLA RENATE NICOLAISEN (b. 1988) is originally from Lofoten, but lives and works in Tromsø. She has a BA from the Bergen Academy of Art and Design, and an MA from the Tromsø Art Academy. As an active participant in the Northern Norwegian art scene, she has, among other things, been involved in the founding of Tromsø's Open Out Festival, and has taken part in a number of exhibitions both in and outside the region.

Camilla Renate Nicolaisen:
Seagull Signals, (2015–2021),
tegninger/drawings

Plant Cyborgs, (2015–2021)
P. obtusifolia (fredspeperomia),
 robotprotese, programvare som tolker
 plantens biosignaler

I 2015 begynte Daniel Slåttnes å jobbe med en stueplante på atelieret sitt. Utgangspunktet var et ønske om å samarbeide med planten. Slåttnes var opptatt av kommunikasjonen og relasjonen dem imellom, og jobbet med skulptur basert på inntrykkene han fikk. I løpet av denne perioden begynte han å eksperimentere med et EEG-apparat for å lytte til sine egne hjernebølger. Da ble det også naturlig å høre på plantens elektriske signaler. Etter hvert bestemte han seg for å lage robotbein som planten kunne styre med de elektriske signalene sine.

I de vandrende skulpturene, *Plant Cyborgs*, blir plantenes status som individ løftet fram. Hva vil de? Hva mener de? Slåttnes er opptatt av hvordan vi riktignok ikke kan forstå hverandre helt, men at vi likevel kan dele en relasjon med hverandre. Vi kommuniserer med diskrete signaler hele tiden. I kontakten vi deler kan signalene begynne å gi resonans.

Prosjektet er støttet av Meta.Morf Biennale for kunst og teknologi.

DANIEL SLÅTTNES (f. 1986) er en billedkunstner som opprinnelig kommer fra Hadsel. Han bor og arbeider i Berlin, Oslo, og i Västra Åmtervik i Sverige. Han fullførte sin MFA ved Kunstakademiet i Oslo i 2014. Nylige utstillinger inkluderer «*Samtale mellom kropper*» (sammen med Sara Rönnbäck) på RAM Galleri i Oslo i 2021, Oppland kunstsenter i Lillehammer i 2020 og Aldea Senter for samtidskunst i Bergen i 2019; «*Consciousness in the time of Kairos*» på Kurant i Tromsø (sammen med Sara Rönnbäck og Hans Edward Hammonds); «*Vegetal Connections*» på Atelier Nord i Oslo i 2018; «*Seances with Materials*» på Podium i Oslo; «*Hotel Pro Forma*» i København i 2015; og «*Platform 1-12*» i Slovakia i 2017. I 2020 var han med på biennalen Meta.Morf X - Digital Wild på Gråmølna Trondheim Kunstmuseum. I 2019 var han med på utstillingen «*Why Listen to Plants?*» ved Nordnorsk kunstnersenter i Lofoten.

Plant Cyborgs, (2015–2021)
P. obtusifolia (baby rubberplant), robotic
 prothesis, software that interprets the
 biosignals of the plant.

In 2015 Daniel Slåttnes started off an artistic collaboration with a houseplant in his studio. The starting point was a wish to collaborate with the plant. Slåttnes was concerned with the communication and the relation between them and worked on a sculpture based on the impressions that he got. During this period, he started experimenting with an EEG device in order to listen to his own brainwaves; a natural development was then to also start listening to the plant's electrical signals. After a while he decided to make robotic legs that the plant could direct with its electrical signals.

In the wandering sculptures, *Plant Cyborgs*, the plants' status as individuals are emphasized. What do they want? What are their opinions? Slåttnes considers how we, obviously, cannot understand each other fully, but still share a kind of relation. We communicate through discrete signals all the time. In the contact we share, the signals can begin to resonate.

The project is supported by the Meta.Morf Biennale of art and technology.

DANIEL SLÅTTNES (b. 1986) is a visual artist who originally comes from Hadsel, Norway. He lives and works in Berlin (Germany), Oslo (Norway), and in Western Åmtervik (Sweden). He completed his MFA at the Oslo National Academy of the Arts, 2014. Recent exhibitions include «*Samtale mellom kropper*» (together with Sara Rönnbäck) at RAM Gallery in Oslo in 2021, Oppland Art Centre in Lillehammer in 2020, and Aldea Centre for contemporary art in Bergen, 2019; «*Consciousness in the time of Kairos*» at Kurant in Tromsø (together with Sara Rönnbäck and Edward Hammonds); «*Vegetal Connections*» at Atelier Nord in Oslo, 2018; «*Seances with Materials*» at Podium in Oslo; «*Hotel Pro Forma*» in Copenhagen, 2015; and «*Platform 1-12*» in Slovakia, 2017. In 2020 he participated in the Meta.Morf X – Digital Wild biennale at Gråmølna Trondheim Art Museum. In 2019 he was part of the exhibition «*Why Listen to Plants?*» at the North Norwegian Art Centre in Lofoten.

Daniel Slåttnes: *Plant Cyborgs*, (2015–2021). Foto/Photo: Meta.Morf_Biennale for kunst og teknologi, Gråmølna, Trondheim Kunstmuseum

From Magma to Mankind, (2020) ●
Video, 19 min

“We come from magma, not single cells” er et bærende statement fra Egill Sæbjörnsson som han på finurlig, humoristisk, og poetisk måte begrunner i videoen *From Magma to Mankind*. Verket er opprinnelig et performance-foredrag, der Sæbjörnsson på sitt særegne og lekne vis foreslår å slette skillet mellom levende og død materie. Hvis vi ser oss selv som etterkommere fra lava, snarere enn fra encellede organismer, kan vi også redefinere oss selv og den rollen vi spiller på jorda.

Egill Sæbjörnsson er interessert i sammenhengen mellom mental og fysisk virkelighet; mellom det vi tenker og det som skjer i verden rundt oss. Han bruker ofte elementer som humor og musikk for å åpne opp fortolkning på ulike nivåer. Sæbjörnsson ser på kunstverk som en egen art som har levd side om side med menneskene, litt på samme måte som hunden har gjort det, og som har skapt oss like mye som vi har skapt dem. Med en leken tilnærming feirer han denne kreative kraften, og forholdet mellom mennesker og omgivelsene. Sæbjörnsson er kjent for sine videoinstallasjoner, som gjerne består av fysiske objekter med projeksjoner og lyd. Arbeidene hans er ofte også performative, og inkluderer både musikk, konserter, video, og performance-foredrag.

EGILL SÆBJÖRNSSON (f. 1973) er en internasjonalt anerkjent islandsk kunstner som bor og jobber i Reykjavik og Berlin. Arbeidene hans har blant annet litt presentert ved Hamburger Bahnhof (Berlin), Frankfurter Kunstverein, National Gallery of Prague, Venezia Biennale, og The Amos Rex Museum i Finland. I 2019 ble han nominert til Ars Fennica Art Price i Finland. Hans siste album, “*Moonlove*”, ble sluppet på the Vinylfactory i 2020.

From Magma to Mankind, (2020) ●
Video, 19 min

“We come from magma, not single cells,” is a foundational statement from Egill Sæbjörnsson, which he in a quirky, humorous, and poetical way uses as a basis for the video *From Magma to Mankind*. The work is originally a performance-lecture, where Sæbjörnsson in his peculiar and playful way proposes that we eradicate the distinction between organic and inorganic matter. If we see ourselves as the descendants of lava, rather than descendants of single-celled organisms, we can trace our family ties back to inanimate matter. By erasing the line between living and dead materials, we create a new scope on the Universe we live in.

Egill Sæbjörnsson is interested in the relationships between mental and physical activities; between what we think and what is happening in the world around us, and in this case how thought and physicality derives from the same origin. He often uses elements such as humour and music to open up interpretation on different levels. Sæbjörnsson sees artworks as a separate species, which has lived alongside humans, side by side, and which has created us just as much as we have created art. Play, fantasy, and creation of worlds are important subjects in his art, and with a playful approach he celebrates this creative force and the relationship between humans and their surroundings. Sæbjörnsson is known for his video installations, which often consist of physical objects combined with projections and sound. His works are also often performative, and include both music, concerts, video, and performance-lectures.

EGILL SÆBJÖRNSSON (b. 1973) is an internationally acclaimed Icelandic artist who lives and works in Reykjavik and Berlin. His work has been presented at, among other places, the Hamburger Bahnhof (Berlin), Frankfurter Kunstverein, National Gallery of Prague, the Venice Biennale, and the Amos Rex Museum in Finland. In 2019 he was nominated to the Ars Fennica Art Price in Finland. His latest album, “*Moonlove*”, was released by the Vinylfactory in 2020.

Egill Sæbjörnsson: *From Magma to Mankind*, (2020), videostill

Fra kjøtt til kjøtt / From Flesh to Flesh, (2017)
Trykte aviser

Åsa Sonjasdotter samler fortellinger basert på forviklinger i menneskers og planter samboerforhold. Hun har lenge vært opptatt av historier om poteten, en plante med særlig god ernæringsverdi for mennesker. I *Fra kjøtt til kjøtt* sporer Sonjasdotter opp menneskers relasjoner til sine ernæringsbaserte kretsløp med utgangspunkt i potetsorten Kjøttpotet. Navnet har sorten fått av bøndene som dyrket den i sin tid, men i dag er den en sjelden potet sort som få husker. *Fra kjøtt til kjøtt* innbefatter flere elementer: kultivering av Kjøttpotet, et fungerende komposttoalett utviklet og drevet i samarbeid med professor Petter D. Jenssen (ved Norges miljø- og biovitenskapelige universitet, Fakultet for miljøvitenskap og naturforvaltning), og en fortelling i tekst og bilder.

Fortellingen som presenteres i avisen beveger seg fra kultiveringen av Kjøttpotet og den skandinaviske selvbergingskulturen den var en del av, til menneskers endrede rolle i forhold til næring og vekst gjennom oppdagelsen av en metode for å fiksere luftbåren nitrogen. Finansiert av Europeiske militære interesser var Norsk industri i front når det gjaldt å fremstille det eksplosive stoffet, som utgjør basen for produksjon av bomber så vel som kunstgjødsel. Det ekstraktive og aggressive forholdet til produksjonen av næring som metoden bygger på, er i dag blitt en trussel, ikke bare for menneskers overlevelse, men også for livet til mange andre arter på Jorda.

Med prosjektet *Fra kjøtt til kjøtt*, ønsker Sonjasdotter å foreslå en reell og mulig tilbakekobling til fredelige og selv bærende kretsløp. Mennesket trenger ikke å være en trussel for økosystemet sin balanse, det kan være en ressurs. For eksempel produserer mennesker ekskrementer som er meget næringsrike for jord. Om menneskers avføring ivaretas og tilbakeføres inn i jordsmonnets kretsløp vil det bidra til å gi næring til åkerjord og dermed også støtte matproduksjon.

Fra kjøtt til kjøtt / From Flesh to Flesh, (2017)
Printed newspapers

Åsa Sonjasdotter collects stories that grow out of complications in the cohabitation of humans and plants. She has for a long time been concerned with stories about the potato; a plant that provides particularly good sustenance for humans. In *From Flesh to Flesh*, Sonjasdotter traces human relations to their nutrition-based cycles, taking the potato varietal called Meatpotato as a starting point. The name was given to the varietal by the people who farmed it in its heyday, but today it is a rare potato that few people remember. *From Flesh to Flesh* is comprised of several elements: The cultivation of Meatpotatoes, a functioning compost toilet that was developed and operated in collaboration with Professor Petter D. Jenssen (from the Norwegian University of Life Studies, at the Faculty of Environmental Sciences and Natural Resource Management), and a story in text and images.

The itinerary of the story that is presented in the newspaper moves from the cultivation of Meatpotatoes and the Scandinavian self-reliance culture it initially was a part of, to the humans' altered role in relation to nutrition and growth through the discovery of a method for fixing airborne nitrogen. Financed by European military interests, Norwegian industry was at the forefront when it came to the manufacture of this explosive substance, which is central to the production of bombs as well as artificial fertilizers. The extractive and aggressive attitude towards the production of nutrition that the method builds on, has today become a threat, not only to human survival, but also to the lives of many other species on the planet.

With the project *From Flesh to Flesh*, it is Sonjasdotter's wish to propose a real and viable possibility for a reconnection to peaceful and sustainable cycles. Humans do not have to be a threat to the balance of the ecosystem, we can be a resource. For example, humans produce excretions

ÅSA SONJASDOTTER (f. 1966, Helsingborg, Sverige) er billedkunstner som bor og arbeider i Berlin samt på Ven i Sverige. I sin kunstneriske praksis bringer hun frem prosesser relatert til hukommelse og tap, samt oppfattelse av tid og sted, gjennom kultivering av vekster, billedbruk og fortellinger. Hun har studert ved Det Kongelige Danske Kunstakademi i København og ved Trondheim Kunstakademi. Sonjasdotter har vært professor ved Tromsø Kunstakademi, en institusjon som hun også var med på å etablere i 2007. Sonjasdotter er en av de grunnleggende medlemmene av the Neighbourhood Academy, et grasrotrevet sted for læring og en gren av Prinzessinnengarten, en urban hage i Berlin, Tyskland. Arbeidene hennes har blitt presentert blant annet ved Bergen Assembly, Norge; Warszawa Biennalen, Polen; Galleri F15 Gallery, Moss; Telemark Kunstsenter; Henie Onstad Kunstsenter; Natural History Museum, London; International Arts Festival, Sapporo, Japan; Contemporary Arts Center, Cincinnati, USA; dOCUMENTA (13), og Guangzhou Triennial, Guangzhou, China. Fra og med 2018 er hun forskerstudent ved Göteborgs Universitet.

www.asasonjasdotter.net

that are very nutritious for the soil. If human excrement was to be retained and reintroduced to the soil and the nutritional cycle, it would fertilize the soil of the fields and thereby be beneficial to food production.

ÅSA SONJASDOTTER (b. 1966, Helsingborg, Sweden) is a visual artist living and working in Berlin, as well as Ven in Sweden. In her art practice she exposes processes related to memory and loss, as well as the experience of time and space, through the cultivation of plants and the use of images and stories. She has studied at the Royal Danish Academy of Fine Arts in Copenhagen (Denmark) and at the Trondheim Academy of Fine Art (Norway). Sonjasdotter has been professor at the Academy of Arts in Tromsø (Norway), an institution she also helped establish in 2007. Sonjasdotter is one of the founding members of the Neighbourhood Academy; a grassroots driven place for learning, and a branch of Prinzessinnengarten – an urban garden in Berlin, Germany. Her work has been presented at (among other places) Bergen Assembly, Norway; the Warszawa Biennale, Poland; Gallery F15 in Moss, Norway; Telemark Kunstsenter; Henie Onstad Kunstsenter; Natural History Museum, London; International Arts Festival, Sapporo, Japan; Contemporary Arts Center, Cincinnati, USA; dOCUMENTA (13); and the Guangzhou Triennial, Guangzhou, China. Since 2018 she has been a research fellow at the Göteborg University, Sweden.

www.asasonjasdotter.net

Åsa Sonjasdotter: *Fra kjøtt til kjøtt / From Flesh to Flesh*, (2017). Bilde fra avis / Image from printed newspaper

Bee, (2007) ●
Film, 20:11 min

Makkverk, (2017)
Video og lydinstallasjon med *Eisenia fetida*
kompostmark

*Selv i de minste atompartikler innebærer
hver form for eksistens et møte og et ønske om
samspill, og derfor er all type eksistens også
åpen for det som er utenfor, dypt kreativt,
og intenst fantasifullt.*
(Andreas Weber, Matter and desire, s. 29)

Eva Bakkeslett er kunstner, filmskaper,
kurator, og aktivist; hun jobber i krysnings-
punktet mellom kunst og økologi. Med film,
sosial skulptur, interaktive installasjoner,
workshops og foredrag forteller hun historier
der økologi, sameksistens og sanselige
perspektiver er viktige bestanddeler. Med
arbeidene sine skaper hun oppmerksomhet
og bevissthet rundt sammenhengene mellom
mennesket, naturen og kulturen som én
levende organisme.

Bakkeslett deltar i utstillingen med to arbeider:
Filmen *Bee* forteller om betydningen av bier,
deres komplekse og intelligente levemåte, og
den konstruerte dualiteten mellom kultur og
natur. Installasjonen *Makkverk* består av en
sinkbøtte med et iboende samfunn med minst
10.000 kompostmark av typen *Eisenia fetida*.
Gjennom utstillingsperioden vil de omforme
mat og planterester til jord, mens de synger
sin selsomme sang. Med direkte video- og
lydoverføring rett fra skapelsen i underverden
gir verket et enestående innblikk i jordas
fascinerende tilblivelse. I en tid der vår
matjord forsvinner 10 til 40 ganger raskere
enn den blir gjenskapt, blir verket både en
estetisk og tankevekkende opplevelse. Ikke
minst blir det et møte med dyktige og viktige
samarbeidspartnere.

Bee, (2007) ●
Film, 20:11 min

Makkverk, (2017)
Video and sound installation with compost
worms *Eisenia fetida*

*Even in the smallest, atomic particles, every
act of existing is a meeting and a desire for
encounter, and thus all acts of existence are
genuinely open to the outside, deeply creative,
and intensely imaginative.*
(Andreas Weber, Matter and desire, p. 29)

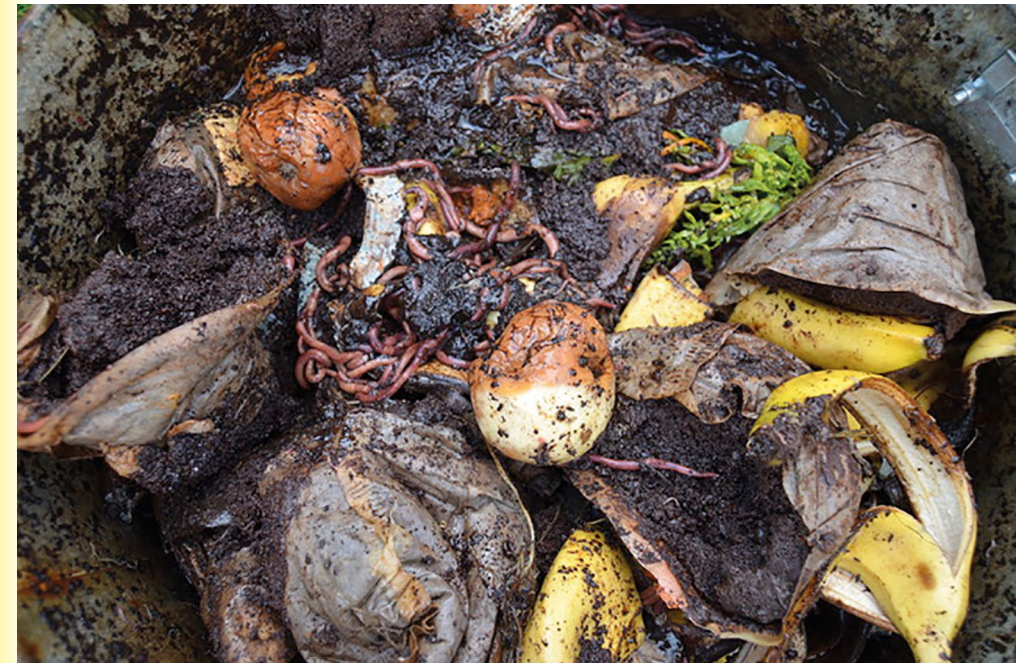
Eva Bakkeslett is an artist, filmmaker,
curator, and activist; she works in the
intersection between art and ecology.
Through film, social sculpture, interactive
installation, workshops and lectures, she
tells stories where ecology, coexistence,
and sensory perspectives are important
components. Her work brings attention
and awareness to the relationships between
humanity, nature, and culture as a living
organism.

Bakkeslett participates in the exhibition
with two works: The film *Bee* talks about
the importance of bees, their complex and
intelligent way of life, and the artificial
duality between culture and nature. The
installation, *Makkverk**, is comprised of a
zinc bucket containing a population of at
least 10.000 compost worms of the species
Eisenia fetida. Throughout the exhibition
period they will transform scraps of food
and plant leftovers into soil, while singing
their peculiar song. Through direct video
and sound transmission from the process,
the work gives us a singular perspective
on the soil's fascinating origins. In an age
when nutritious topsoil disappears 10 to 40
times faster than it is replenished, the work
becomes both an esthetical and thought-
provoking experience. And, not least, it
becomes a meeting between competent and
important collaborators.

EVA BAKKESLETT har master i Arts & Ecology fra
Dartington College of Art i Devon, England. Arbeidene
hennes har blitt vist på en rekke filmfestivaler,
på Høstutstillingen i Oslo, Den Nordnorske
Kunstutstilling, og MoMa, New York. Hun har tidligere
stilt ut blant annet ved Barents Spektakel i Kirkenes,
Bellingham University Gallery i Washington, DOX
Centre for Contemporary Arts i Praha, og Pixelache
Helsinki. I 2010 kuraterte hun den banebrytende
utstillingen *Gentle Actions* på Kunstnernes Hus i Oslo.

EVA BAKKESLETT received her MA in Arts & Ecology
from Dartington College of Art in Devon, England.
Her work has been presented at numerous film festivals,
at Høstutstillingen in Oslo, the Northern Norwegian
Art Exhibition, and at MoMa in New York. She has
previously exhibited at, among other places, Barents
Spektakel in Kirkenes, Bellingham University Gallery
in Washington, DOX Centre for Contemporary Arts in
Prague, and at Pixelache in Helsinki. In 2010 she curated
the ground-breaking exhibition, *Gentle Actions*, at
Kunstnernes Hus in Oslo.

[* = Translator's footnote: "*Makkverk*" is initially
a Norwegian expression meaning "*shoddy handiwork*",
but it is here used with a punning intention that
is untranslatable; an approximation of the direct
translation might be "*Wormwork*", although that is not
as rich in associations as the Norwegian title.]

Eva Bakkeslett: *Makkverk*, (2017), video- og lydinstallasjon / video and sound installation

Norsk flora, (2021)
tegning, performance

Nunatak, (2021)
tegning

I 1995 fremførte Gerd Aurell tegne-
performansen *Svenska växter* for første
gang. Siden har den blitt gjenskapt under
ulike navn i ulike kontekster rundt omkring
i verden. I det opprinnelige arbeidet ble
alle plantene fra boka “*Svenska växter*” av
Björn Ursing tegnet oppå hverandre rett
på veggen: én art oppå den andre til de
alle smeltet sammen til én form. På denne
måten ble plantene frigjort fra den lineanske
måten å organisere naturen, og tilbakeført
til et sammenvevd, symbiotisk kaos. Til
Festspillutstillingen har Gerd Aurell tatt
utgangspunkt i en tilsvarende norsk oversikt
i “*Norsk flora*” av Rolf Nordhagen fra
1940-tallet; den inneholder illustrasjoner
av Miranda Bødtker. Nordhagen hadde som
intensjon å samle alle Norges enfrøbladede
vekster i denne boka. Bødtker tegnet i 4 år,
men boka ble aldri komplett, og ble derfor
erstattet av en annen flora-oversikt med
samme tittel. Bokas særegne historie tilfører
Gerd Aurells nye versjon av verket et lag av
noe mislykket. Dette laget er også med på å
understreke det problematiske og umulige i å
gi en komplett oversikt over en nasjons flora.

Gerd Aurell er også representert i utstillingen
med det nye arbeidet *Nunatak*; et langt stykke
papir som strekker seg nedover veggen med
fremstillinger av smågraner, kvister og
grener. De er utført som botaniske tegninger,
men mens tegningene i en flora er generelle
representanter for sin art, fremstår de her
som individer. Verket tar utgangspunkt
i forskningsteorier om såkalte nunataker
på Andøya. Nunataker er fjell som stikker
opp fra isbreer og innlandsis. Teorien er
at gran kan ha overlevd istiden på disse
nunatakene. Verket sier noe om tilpasnings-
og overlevelsessevne, og gir samtidig et nytt
blikk på et treslag som vanligvis blir sett
på som en invaderende, fremmed art i Nord-
Norge.

Norsk flora, (*Norwegian botany*), (2021)
Drawing, performance

Nunatak, (2021)
Drawing

In 1995 Gerd Aurell presented the drawing
performance *Svenska Växter* (Swedish
Plants) for the first time. Since then, it has
been recreated under different names and
in different contexts around the world. In
the original work, all the plants from the
book “*Svenska Växter*” by Björn Ursing were
drawn on top of each other directly on the
wall: One species on top of another until
they all blended together into one shape.
In this way the plants were freed from the
Linnaean way of organizing nature, and
taken back to an interwoven, symbiotic
chaos. For the exhibition Gerd Aurell has
taken a Norwegian equivalent as a starting
point, the survey “*Norsk flora*” (Norwegian
botany), written by Rolf Nordhagen in the
1940ies; it contains illustrations by Miranda
Bødtker. Nordhagen’s intention was to
collect all the Norwegian monocotyledonous
plants in one volume. Bødtker was drawing
for 4 years, but the book was never
completed and was therefore replaced by
a different botanical overview with the
same title. The peculiar history of the book
lends Gerd Aurell’s new, Norwegian version
an additional layer of something that has
failed. Is it even possible to give a complete
overview of the flora of a nation?

Gerd Aurell is also featured in the exhibition
with the new work, *Nunatak*; a long piece
of paper, which stretches down a wall,
depicting small spruce trees, twigs and
branches. They are executed as botanical
drawings, but while drawings in a botanical
book serve as generalized representations
of their species, these are represented as
individuals. The work takes as its starting
point, the so-called nunataks of Andøya.
Nunataks are mountains that protrude
from icebergs or glaciers. The theory is that
spruce trees may have survived the Ice Age
on top of these nunataks. The work explores

GERD AURELL (f. 1965) bor og arbeider i Umeå,
Sverige. Utdannelsen sin har hun fra Konsthögskolan i
Umeå. Hun har tidligere stilt ut blant annet ved Umeå
konsthall, Bildmuseet i Umeå, Västerbotten museum,
Art Museum of Missoula (USA), og Transmission
Gallery i Glasgow.

the theme of resilience, and at the same time
gives a new perspective on a tree species that
is usually considered as an invasive species
in Northern Norway.

GERD AURELL (b. 1965) lives and works in Umeå,
Sweden. She has her education from the Umeå Academy
of Fine Arts. She has previously exhibited at, among
other places, Umeå Konsthall (Väven), Bildmuseet
in Umeå, Västerbotten Museum, the Art Museum of
Missoula (USA), and Transmission Gallery in Glasgow.

Gerd Aurell: *Svenska växter* / *Swedish botany*

De rødøyde hundene, (1995)
Støpte skulpturer i gips, grafitt

Inghild Karlsens hundeskulpturer er et prosjekt som har fulgt henne siden 1990-tallet, og som har blitt vist i ulike konstellasjoner siden den gang. I Festspillutstillingen vises et utvalg på fem av disse. Hver enkelt er på størrelse med en faktisk hund, med en mørk, skinnende overflate og lysende, røde øyne. Formen tar utgangspunkt i en slags generisk souvenir-hund, som har dukket opp på mange av kunstnerens reiser. Støpt ut av samme form er de like, men skiller seg samtidig fra hverandre på grunn av uregelmessigheter som har oppstått i prosessen. Ideen oppsto da Inghild Karlsen bodde i Berlin, der ungdommer i gatene samlet seg og ofte hadde hunder med seg som en del av gjengen. Karlsen har vært opptatt av hvor nært knyttet hunden og mennesket er, og hvordan hunden også kan fremstå med menneskelige egenskaper og som metaforiske figurer. Samtidig gjør forstørrelsen av souvenir-hunden, og det at den inngår i en flokk, at den går fra å være et bilde eller tegn til å nærme seg det faktiske dyret. Skulpturene fremstår som et slags idealbilde av en vakthund, liggende med løftet hode, årvåkent blikk og lyttende ører. De inngår i en historie med vaktende dyr som løver, ørner, griffer og katter som tradisjonelt sett har vært plassert utenfor templer og offentlige bygninger. I denne sammenhengen dukker hundene opp på overraskende plasser, slik at de fremstår mer som vennlige påminnelser enn som skremmende voktere.

INGHILD KARLSEN er opprinnelig fra Tromsø. Hun bor og arbeider i Oslo og Tromsø. Karlsen er utdannet ved Statens Kunstakademi i Oslo, Kunstakademiet i Bergen og Kungl. Konsthögskolan i Stockholm. Hun hadde sin første separatutstilling i 1974, og siden den gang har hun gjort en rekke banebrytende prosjekter innen installasjon og performance, og er regnet som en pioner innen disse kunstretningene i Norge. Karlsen har stilt ut ved São Paulo-biennalen, Festspillene i Bergen, og en lang rekke andre utstillinger i Norge, Norden, USA, Italia, Tyskland, Polen og andre steder i verden. I 2021 ble Karlsen tildelt Rune Brynestads minnestipend.

De rødøyde hundene, (1995)
Sculptures cast in plaster, graphite.

Inghild Karlsen's dog sculptures is a project that has followed her since the 1990ies, and which has been shown in various constellations since then. In the exhibition, a selection of five of these are on display. Each of them have the size of an actual dog, with a dark, shiny surface, and glowing, red eyes. The shape takes as its starting point a type of generic souvenir dog, which has showed up on several of the artist's journeys. Cast in the same mould, they are alike in shape, but at the same time different from one another because of small irregularities that have occurred in the casting process. The idea popped up when Inghild Karlsen lived in Berlin, where youngsters were hanging out in the streets, often bringing their dogs with them as part of the gang. Karlsen is interested in the close bonds that exist between humans and dogs, and how dogs can seem to have human traits and appear as metaphorical figures. At the same time, the enlargement of the souvenir dog and the fact that she has made an entire pack of them, makes it undergo a transition from being an image or a sign, to a closer approximation of the animal itself. The sculptures appear as a sort of idealized image of the guard dog, lying down with its head lifted, with a vigilant gaze and ears alert. They are part of a story where guardian animals, such as lions, eagles, griffins, and cats, traditionally have been placed outside temples and public buildings. In this context, the dogs show up in surprising places, to appear more as friendly reminders rather than frightening guardians.

INGHILD KARLSEN is originally from Tromsø. She lives and works in Oslo and Tromsø. Karlsen was educated at Oslo National Academy of the Arts, and the Bergen Art Academy, as well as the Royal Institute of Art in Stockholm. She had her first solo exhibition in 1974 and has since then completed a lot of groundbreaking projects in installation and performance art and is considered a pioneer in these art disciplines in Norway. Karlsen has participated in São Paulo Art Biennial, the Bergen International Festival, and a considerable number of other exhibitions in Norway, Scandinavia, USA, Italy, Germany, Poland, and elsewhere. In 2021 Karlsen received the Rune Brynestads minnestipend.

Inghild Karlsen: *De rødøyde hundene*, (1995), skulptur / sculpture

The Boundary Object, (2019)
Video, 3 min

Looking at you, (2021)
Video, 6 min

I kjernen av Iselin Linstad Hauges kunstnerskap er undersøkelsen av forholdet mellom mennesker og dyr, spesielt i industri og husdyrproduksjon. Fremmedgjøring av kropp og individer, samt avstanden til disse kroppene, står sentralt i arbeidene hennes. Hun undersøker vår relasjon til flere dyrearter, og ser på hvordan skjulte, estetiske preferanser styrer hvilke dyr vi verner og bevarer. Det siste tiåret har Hauge besøkt en rekke gårder og produksjonsanlegg for landbruk i Norge for å dokumentere og samle materiale til arbeidene sine. Dette materialet kobler hun til research innen fag som etikk, økologi og dyrestudier. Resultatet blir ofte minimalistiske videoarbeider som på en varsom måte viser sammenhengen mellom teori og virkelighet.

Utgangspunktet for verket *The Boundary Object* er en spesifikk handling: mennesket som tar på dyrekroppen og kjærtegner det. Vi har et nært forhold til kattene og hundene våre, og å ta på disse dyrene er en måte å vise omsorg, verdsettelse og kjærlighet. *The Boundary Object* relaterer seg til denne handlingen, samtidig som det setter fokus på det mer fremmedgjorte forholdet mellom mennesket og dyr innen husdyrproduksjon.

I verket *Looking at you* er det blikket, relasjonen mellom betrakter og den betraktede, som undersøkes. Møtet med øglen peker også på noe primalt, noe fremmed, noe annet enn "oss". Teksten i videoen tar utgangspunkt i essayet *Why look at animals* av John Berger, som igjen viser til makt(u)balansen mellom menneske og dyr.

The Boundary Object, (2019)
video, 3 min

Looking at you, (2021)
video, 6 min

At the heart of Iselin Linstad Hauge's art practice, is the exploration of the relationship between humans and animals, especially within industry and livestock production. The alienation of bodies and individuals, as well as the distance between these bodies, is central to her works. She examines our relationship to several animal species, and considers how hidden, esthetical preferences determine which animals we protect and preserve. For the last decade, Hauge has visited a number of farms and agricultural production facilities in Norway in order to document and gather materials for her work. This material she joins with research within other disciplines such as ethics, ecology, and zoology. The results are often minimalist video works which in a gentle way connects theory and reality.

The point of departure for the work, *The Boundary Object*, is a particular act: A human touching an animal body and caressing it. We have an intimate relationship to our cats and dogs, and to touch these animals is a way of showing that we care, to show appreciation and love. *The Boundary Object* relates to this action, while at the same time focusing on the more alienated relationship between humans and animals as livestock.

In the work *Looking at you* it is the gaze, the relationship between the observer and the observed, which is examined. The encounter with the lizard also points towards something primal, something alien, something other than "us". The text in the video is based on the essay, *Why look at animals*, by John Berger, which in turn deals with the power (im)balance between humans and animals.

ISELIN LINSTAD HAUGE (f. 1981) bor i Oslo og jobber med film, fotografi og tekst. Hun er utdannet med en bachelor fra Kunstakademiet i Oslo og en master i film fra Filmhögskolan i Göteborg/Akademien Valand. Hun har stilt ut nasjonalt og internasjonalt blant annet på Nordic Outbreak (New York); Den Frie Udstillingsbygning (København); Hors Pistes, Centre Pompidou (Paris); Nasjonalmuseet (Oslo); Høstutstillingen (Oslo); og Tromsø Kunstforening. Hennes siste utstilling var på Drammens Museum. Hauge er også medredaktør for den kunstnerdrevne publikasjonen og forlaget Spesial Nord.

ISELIN LINSTAD HAUGE (b. 1981) lives in Oslo and works with film, photography, and text. She got her BFA at Oslo National Academy of the Arts, and an MA in film from the HDK-Valand - Academy of Art and Design in Gothenburg. She has exhibited both nationally and internationally, among other places at Nordic Outbreak (New York); Den Frie Centre of Contemporary Art (Copenhagen); Hors Pistes, Centre Pompidou (Paris); the Norwegian National Museum (Oslo); Høstutstillingen (Oslo); and Tromsø Kunstforening. Her latest exhibition was at Drammen Museum. Hauge is also co-editor of the artist-run publication / publishing house Spesial Nord.

Iselin Linstad Hauge: *The Boundary Object*, (2019), videostill

Spring Bloom in the Marginal Ice Zone, (2017)
8 kanals lydinstallasjon

Intervju med Carlos Duarte
Lyd i hodetelefoner, 5:54 min

Jana Winderens praksis tar blant annet utgangspunkt i lydmiljøer og skapninger som er vanskelig tilgjengelig for mennesker, både fysisk og lydlig – som dypt nedi vann, langt inne i isen eller i frekvenser som ikke kan høres av menneskelige ører. De siste 16 årene har hun særlig fokusert på å lytte til og gjøre opptak under vann, for å bedre forståelsen av truede økosystemer.

Som del av Festspillutstillingen presenteres verket *Spring Bloom in the Marginal Ice Zone* (2017). Her kan lytteren oppleve blomstring av plankton, den skiftende og smeltende isen i Barentshavet, og undervannslydene av seler, knølhval, spekkhoggere, sei og skrei. Alle er de avhengige av, og en del av, vårblostringen. Det er ved og i den marginale og sårbare iskanten mellom det åpne havet og havisen det skjer. Her produserer phytoplanktonet i havet halvparten av oksygenet på planeten. Om våren er denne sonen det viktigste CO₂-sluket i biosfæren. I verket blir lydene fra levende vesener en stemme i den pågående politiske debatten om hvor iskanten offisielt sett skal defineres til å ligge.

Lydverket akkompagneres av et innspilt intervju med professor i Marinbiologi Carlos M. Duarte. Her får vi et dyper innblikk i hvordan økosystemet fungerer i dette livsviktige området. Duarte besitter Tarek Ahmed Juffali Research Chair in Red Sea Ecology, Biological and Environmental Science and Engineering Division, og er en verdensledende forsker innen flere grener av biologisk oseanografi og marinøkologi.

Spring Bloom in the Marginal Ice Zone var opprinnelig et bestillingsverk for Sonic Acts festivalen i Amsterdam og Dark Ecology prosjektet og ble første gang vist ved Muziekgebouw i Amsterdam i 2017. *Spring Bloom in the Marginal Ice Zone* ble utgitt som

Spring Bloom in the Marginal Ice Zone, (2017)
8 channel sound installation

Interview with Carlos Duarte
Sound in headphones, 5:54min

Jana Winderen's art practice takes as its starting point, among other things, soundscapes and creatures that are fairly inaccessible to humans, both physically and sonically – found in such places as deep water, imbedded in ice, or in a frequency range that can not be heard by human ears. For the last 16 years she has focused on listening and making recordings under water, in order to gain a better understanding of ecosystems that are under threat.

As a part of the exhibition the work *Spring Bloom in the Marginal Ice Zone* (2017) is presented. Here the listener can witness the flowering of plankton, the shifting and melting ice of the Barents Sea, and the underwater sounds of seals, humpback whales, killer whales, pollock, and cod. They are all dependent on, or part of, the spring bloom. It is by and in the marginal and vulnerable border between the ice and the open sea that things happen. This is where the phytoplankton in the ocean produces half of the oxygen on the planet. In spring, this zone is the most important CO₂ drain in the biosphere. In this work, the sounds from living creatures become a voice in the ongoing political debate regarding the definition of where the ice border should officially be drawn.

The sound work is accompanied by an interview with Professor of Marine Science, Carlos M. Duarte. Here we are given a deeper understanding of how the ecosystem functions in this vital area. Duarte holds the Tarek Ahmed Juffali Research Chair in Red Sea Ecology, Biological and Environmental Science and Engineering Division, and is a world-wide leader in multiple branches of biological oceanography and marine ecology.

Spring Bloom in the Marginal Ice Zone was initially commissioned by the Sonic Acts

CD og digital nedlastbar fil på Touch og Bandcamp i 2018.

Alle lydopptakene for komposisjonen har Jana gjort på ulike feltopptaksturer i Norge, på Grønland, Island, i Barentshavet, på Nordpolen, og i Karibien.

Programvare for installasjonens lyd-distribusjon er laget av Tony Myatt.

JANA WINDEREN (f. 1965 i Bodø) er utdannet billedkunstner fra Goldsmiths University (London), og Falmouth School of Art and Design (Cornwall). Hun har også studert matematikk, kjemi, og fiskeøkologi ved Universitetet i Oslo. Winderens arbeider har blitt vist og fremført i sentrale, internasjonale institusjoner og offentlige rom i Asia, Europa, og USA; blant annet ved Wuzhen International Art Exhibition (Kina, 2019), Art Basel i Miami (USA, 2019), Kunsternes Hus (Oslo), Thailand International Art Biennale (Krabi, 2018–2019), Park Avenue Tunnel (New York), på Trafalgar Square (London), Museum of Modern Art (MoMA), og Guggenheim Museum / Unsound Festival. Hun har gjort flere permanente lydinstallasjoner, blant annet for U.S Embassy i Oslo og Hamsunsenteret på Hamarøy, Nordland. Verkene hennes er innkjøpt av Thüssen Bornemisza Art Contemporary (Wien), av RMIT University Sound Art Collection (Melbourne), og Nasjonalmuseet (Oslo). Hun utgir arbeidene sine på Touch i London / LA.

janawinderen.com
janawinderen.bandcamp.com
twitter: @janawinderen

Jana Winderen gjør lydopptak med hydrofon, 15 meter under havisen ved Nordpolen, 2015.

Jana Winderen hydrophone recording 15 meter under the sea ice by the North Pole in 2015. Foto/Photo: MAMONT foundation

festival in Amsterdam, and the *Dark Ecology* project was first presented at Muziekgebouw in Amsterdam, 2017. *Spring Bloom in the Marginal Ice Zone* was released as a CD and a digitally downloadable file by Touch and Bandcamp in 2018.

All the sound recordings for the composition were made by Jana during field recording trips in Norway, Greenland, Iceland, the Barents Sea, the North Pole, and in the Caribbean.

The sound distribution software for the installation was made by Tony Myatt.

JANA WINDEREN (b. 1965 in Bodø) was educated as a visual artist at Goldsmiths University (London), and at Falmouth School of Art and Design (Cornwall). She has also studied mathematics, chemistry, and fish ecology at the University of Oslo. Winderen's work has been presented and performed at central, international institutions and public spaces in Asia, Europe, and the USA; among other places at Wuzhen International Art Exhibition (China, 2019), Art Basel in Miami (USA, 2019), Kunsternes Hus (Oslo), Thailand International Art Biennale (Krabi, 2018–2019), Park Avenue Tunnel (Trafalgar Square, London), the Museum of Modern Art (MoMA), and the Guggenheim Museum / Unsound Festival. She has made several permanent sound installations, among others for the U.S. Embassy in Oslo, and the Hamsun Centre (Hamarøy, Nordland). Her works have been bought by Thüssen Bornemisza Art Contemporary (Vienna), by RMIT University Sound Art Collection (Melbourne), and the National Museum (Oslo). Her sound work is published by Touch (London / LA).

janawinderen.com
janawinderen.bandcamp.com
twitter: @janawinderen

«Le Vampire» (Vampyren), (1945) ●
Film 35 mm, sort/hvit, 9 min

Vampyren er en av få flaggermus som går. Jeg tok bildene, men kun bildene, av Vampyren i 1939. Og den trengte fremdeles en svært spesialisert musikk. Jeg hadde også hatt med meg musikken til Duke Ellington i lang tid; «Black and Tan Fantasy» og «Echoes of the Jungle», som forekom meg som formidable musikkstykker og som samtidig, etter min mening, passet perfekt til Vampyrens skremmende side, og på samme tid dens legendariske side.

– Jean Painlevé

JEAN PAINLEVÉ (1902–1989) var en filmregissør, biolog, kritiker, teoretiker, og animator, men hans interesser og studier strakk seg også over til matematikk, medisin, og zoologi. Alle disse ulike tilnærmingene kom utrolig nok sammen i hans kunstneriske karriere. Painlevé opererte under credoet “Science is fiction”. Han skapte utallige kortfilmer for både publikum og det vitenskapelige samfunn og var en av de første filmskapere til å filme under vann. Som om David Attenborough skulle ha møtt Salvador Dalí inneholder filmene hans forbløffende vitenskap, musikk, og historiefortelling med vittige og subtile kommentar til mennesket og dets forhold til seg selv og andre dyr. Som surrealistiske, utenomjordiske dokumenter av liv i tørt og vått har disse filmene forvandlet sjøhester, blekksprut og andre bløtdyr til delikate dansere i sine egne flytende balletter.

Takk til Les documents cinématographiques og Archives Jean Painlevé, Paris

«Le Vampire» (The Vampire), (1945) ●
Film 35 mm, black and white, 9 min

The vampire is one of the few bats that walk. I made the pictures, only the pictures, of The Vampire in 1939. And it still needed some important and very specialized music. However, I had carried within me for a long time the music of Duke Ellington, “Black and Tan Fantasy” and “Echoes of the Jungle” which I found formidable, and which seemed to me to be perfectly suited to the terrific side of the vampire, at the same time as to the legendary side.

– Jean Painlevé

JEAN PAINLEVÉ (1902–1989) was a film director, critic, theorist, and animator, yet his interests and studies also extended to mathematics, medicine, and zoology. Amazingly, all these disparate strands came together in a groundbreaking, decades-spanning artistic career. Operating under the credo “Science is fiction”, Painlevé forged his own unique cinematic path, creating countless short films for both the viewing public and the scientific community. Moreover, he was also one of the first filmmakers to take his camera underwater. Surreal, otherworldly documents of both land based and marine life, these films transformed sea horses, octopi, and mollusks into delicate dancers in their own floating ballets – as if David Attenborough, the British broadcaster and naturalist, had a meeting with Surrealist artist Salvador Dalí. Painlevé’s films astoundingly combine science, music, and storytelling with witty yet subtle commentary on the animal within us all.

North Norwegian Art Center would like to thank Les documents cinématographiques and Archives Jean Painlevé, Paris.

Le Vampire, Jean Painlevé 1939–45. ©Les Documents cinématographiques

Holobiont ●
Video 10:27 min

TARM:

*Denne historien er eldgammel. Den er lagret
inne i kroppen.*

*>være Holon en gang i tiden
>reise sovende gjennom verdensrommet i en
lang periode
>kollidere tilfeldig med denne planeten
>søke opp materialer for å replikere seg selv
>oppsøke de idéelle forutsetningene, en
matchende kropp
>la evolusjonsprosessen begynne: bakteriesex,
molekylsex, nuklidesex,
kvarksex, fade out*

Science Fiction er et gjennomgående tema i Jenna Sutelas kunstnerskap. Det samme er en oppfordring om å se på ikke-menneskelige arter som intelligente vesener. Videoarbeidet *Holobiont* ser på konseptet 'kroppsligjoring av erkjennelse' på et planetarisk plan, og inneholder bilder både fra det ytre rom og fra innerst i menneskekroppen. Begrepet «holobiont» betyr en enhet som består av flere arter som er uadskillelig sammenflettet av sin økologi og evolusjon. Videoen viser også dokumentasjon av rengjøringsrutiner ved det europeiske romsenteret. Rutinene gjennomføres for å beskytte potensielt liv på andre planeter i forbindelse med utsending av prober. Verket utforsker bakterier i fermentert mat som en mulig distributør av liv mellom stjernene. Bakterien *bacillus subtilis* spiller en sentral rolle; den er ekstremofil, som vil si at den kan overleve i det ytre rom. I tillegg er den en viktig bestanddel i japansk *nattō* - en probiotisk rett som går for å være livsforleggende. Sutela har vært opptatt av hvordan dette utenomjordiske livet er en del av kroppene våre, og at det kan påvirke vår bevissthet gjennom koblingen mellom tarmen og hjernen

Holobiont ●
Video 10:27 min

GUT:

*This story is an ancient one, and it is stored
within the body.*

*>be Holon once upon a time
>travel dormant in space for an extended
period
>collide randomly with this planet
>seek out raw materials to self-replicate
>meet with the ideal conditions, a matching
body
>let the process of evolution begin: bacteria-
sex, molecular-sex, nuclide-sex,
quark-sex, fading out*

Science Fiction is a recurring theme in Jenna Sutela's artwork. The same goes for an encouragement to see non-human species as intelligent beings. The video work, *Holobiont*, considers the idea of embodied cognition on a planetary scale, featuring a zoom from outer space to inside the gut. It documents Planetary Protection rituals at the European Space Agency, undertaken in order to protect potential life on other planets in connection with the launching of space probes. The work also explores extremophilic bacteria in fermented foods as possible distributors of life between the stars. *Bacillus subtilis*, the *nattō* bacterium, plays a leading role; it is an extremophile, which means that it can survive in outer space. In addition, it is an important component in Japanese *nattō* – a probiotic Japanese dish that is believed to prolong life. Sutela has been concerned with exploring how potentially extra-terrestrial life might be part of our bodies, and how that might influence our consciousness through the relationship of the gut with the brain. The term 'holobiont' stands for an entity made of many species, all inseparably linked in their ecology and evolution.

JENNA SUTELA (f. 1983) er en finsk kunstner som jobber med tekst, lyd og levende organismer. Med audiovisuelle arbeider, skulpturer og performance søker hun å identifisere og reagere på usikre og utsatte sosiale og materielle øyeblikk, ofte i sammenheng med teknologi. Sutelas arbeider har blitt presentert i museer og andre kunstkontekster som Guggenheim Bilbao, Museum of Contemporary Art Tokyo, Moderna Museet, Serpentine Gallery og Oslo Kunstforening.

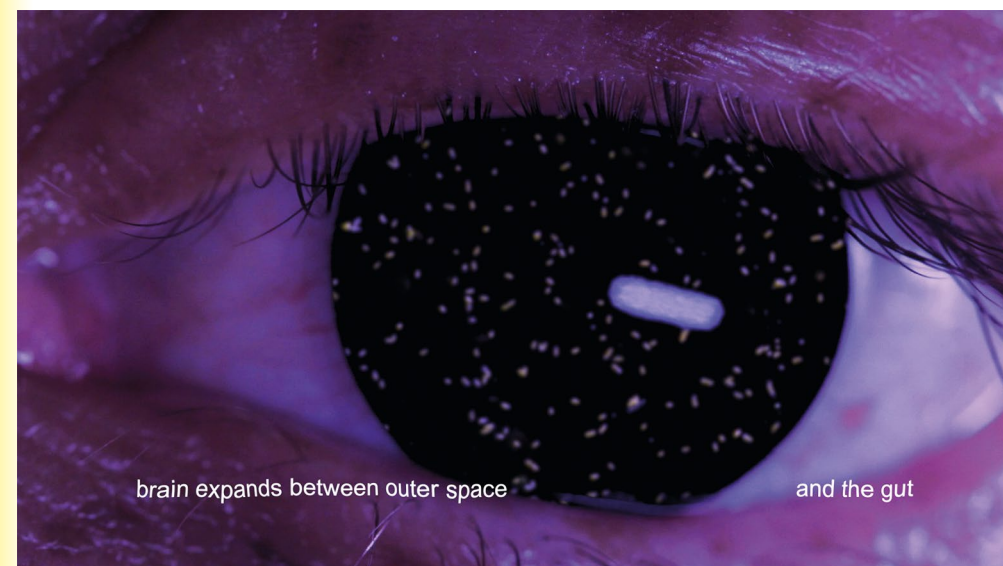
Medvirkende: Tarren Johnson, Nile Koetting, Ming Lin, og Colin Self
Planetarisk Vern: Gerhard Kminek and Life, Physical Sciences and LifeSupport Laboratory at the European Space Agency.
Fermentering: Markus Shimizu
Kamera og Videoredigering: Mikko Gaestel
Lydredigering: Martti Kalliala
Opptak: Ville Haimala, Adam Laschinger, og Gold Mountain

Støttet av Kone Foundation, og er en videreføring av en performance som ble laget for Serpentine Marathon 2017. Takk til Ella Plevin og Elvia Wilk.

JENNA SUTELA (f. 1983) is an artist from Finland who works with text, sound, and living organisms. Through her audio-visual works, sculptures, and performances, she aims to identify and react to moments of insecurity and exposure, often related to technology, socially and materially. Sutela's work has been presented at museums and other art contexts, such as Guggenheim Bilbao, Museum of Contemporary Art Tokyo, Moderna Museet, Serpentine Gallery, and Oslo Kunstforening.

Featuring: Tarren Johnson, Nile Koetting, Ming Lin, and Colin Self
Planetary Protection: Gerhard Kminek and Life, Physical Sciences and LifeSupport Laboratory at the European Space Agency
Ferments: Markus Shimizu
Camera and Video Editing: Mikko Gaestel
Sound Editing: Martti Kalliala
Recording: Ville Haimala, Adam Laschinger, and Gold Mountain

Supported by Kone Foundation and expanding on a performance for Serpentine Marathon 2017. Thank you Ella Plevin and Elvia Wilk.

brain expands between outer space

and the gut

Jenna Sutela: *Holobiont* (2018), videostill.

A Mycological Foray: Variations on Mushrooms
Publikasjon, utgitt av Atelier Éditions, 2020

Utvalg av 6 folier fra Volume II i
The Mushroom Book (1972)
Digitalt print av litografier av John Cage og
Lois Long, botaniske utsagn av Alexander
H. Smith 1972. ©John Cage Trust

Fotografier:
John Cage på sopptur ved Stony Point,
New York, 13 July, 1967.
Fotograf: William Gedney; fra hans
Composer Series.
Vist med tillatelse fra William Gedney
Photographs and Papers, David M.
Rubenstein Rare Books & Manuscript
Library, Duke University.

“Jeg har konkludert med en kan lære mye om
musikk ved å vie seg til soppen.”
– John Cage, 1954

A Mycological Foray er en bok som tar
leseren med på John Cage sitt innerste,
særegne sopplandskap. I boka presenteres
fotografier, komposisjoner og refleksjoner
i møte med ulike planter og sopparter,
med opphav i Cages mange soppturer
og fordypelser i soppens verden. Volume
I inneholder sopporienterte historier,
dagboknotater og essays; samt en komplett
transkripsjon av Cage sin performance
MUSHROOMS et Variationes. Volume II
inneholder en reproduksjon av Cage sin
portfoliesamling *Mushroom Book* fra 1972,
laget i samarbeid med illustratøren Lois
Long og botaniker Alexander H. Smith.

“Sidene viser alle de forskjellige endringene
som oppstod i tekstene mens de ble
komponerte. Ut fra dette, samt overlap-
pingen bestemt med utgangspunkt i *I Ching*,
er det ikke enkelt å lese tekstene; men
uansett – sammen med botaniske uttalelser
fra Alexander H. Smith, er de trykt på et
gjennomsiktig, Japansk papir som overlap-
per sopp-illustrasjonene til Lois Long. Dette

A Mycological Foray: Variations on Mushrooms
Publication, published by Atelier Éditions,
2020

Selection of 6 sheets from Volume II i
The Mushroom Book (1972)
Digital prints of lithographies by John Cage
and Lois Long, botanical statements by
Alexander H. Smith 1972. ©John Cage Trust

Photographs:
John Cage foraging for mushrooms at Stony
Point, New York, 13th of July, 1967.
Photographer: William Gedney, for his
Composer Series.
Courtesy of the William Gedney
Photographs and Papers, David M.
Rubenstein Rare Books & Manuscript
Library, Duke University.

“I have come to the conclusion that much can
be learned about music by devoting oneself
to the mushroom.”
– John Cage, 1954

A Mycological Foray is a book, which takes
the reader on a meander through John
Cage's peculiar, mushroom-suffused, inner
landscape. The book presents a delightful
jumble of photographs, compositions, and
ruminations, sprung from encounters with
various plants and mushrooms during Cage's
many foraging expeditions, both in the
forest and the library. Volume I contains
mycological anecdotes, diary notes, and
essays, as well as a complete transcription
of his performance piece, *MUSHROOMS
et Variationes*. Volume II contains a
reproduction of Cage's portfolio collection,
Mushroom Book from 1972, authored in
collaboration with the illustrator Lois Long
and the botanist Alexander H. Smith.

“The pages show all the various changes that
occurred in the texts as they were composed.
Due to this and the *I Ching* determined
superimpositions, the texts are not easily
read; however, together with botanical
statements by Alexander H. Smith, they are

gjør det mulig, hvis en ønsker, å jakte på en
bestemt tekst i et gitt litografi, akkurat som
en ville jakte på en bestemt sopp i en skog
om sommeren eller høsten.”
– John Cage, fra *Mushroom Book*

Under festspillutstillingen vil et utvalg av
illustrasjoner, tekster, og fotografier fra *The
Mushroom Book* vises på vegg, sammen med
et bla-eksemplar av publikasjonen.

JOHN CAGE (1912–92) var en amerikansk komponist
og musikkteoretiker, som er kjent som en pioner innen
‘indeterminacy’ (ubestemmelighet) som musikalsk
uttrykk. Han var en ledende figur innen etterkrigstidens
kunstneriske avantgarde, og har hatt stor innflytelse
både innen dans, poesi, performance, og billedkunst.

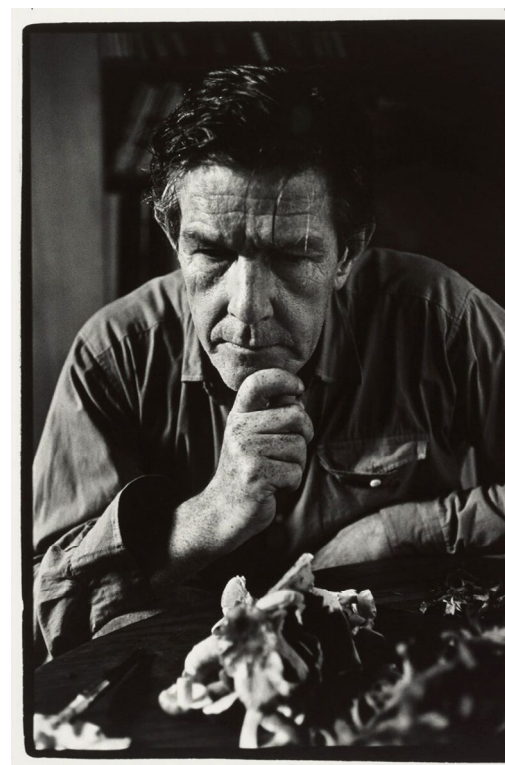
*Takk til Laura Kubn, direktør for John
Cage Trust og Atelier Éditions ved Pascale
Georgiev.*

printed on a transparent Japanese paper
which overlays the mushroom illustrations
by Lois Long. This enables one, if he wishes,
to hunt for a particular text in a given litho-
graph, just as he might hunt for a particular
mushroom, late summer or fall, in a forest.”
– John Cage, from *Mushroom Book*

During the exhibition period, a selection of
illustrations, texts, and photographs from
The Mushroom Book will be shown as a wall-
mounted presentation, alongside a reading
copy of the publication.

JOHN CAGE (1912–92) was an American composer
and music theorist, considered as a pioneer for his
application of principles such as indeterminacy and
aleatorics in his musical compositions. He was a leading
figure in the post-war artistic avantgarde, and has also
made a mark in other disciplines such as dance, poetry,
performance, and visual art.

*Thanks go out to Laura Kubn, director of the
John Cage Trust, and to Pascale Georgiev at
Atelier Éditions.*

John Cage på sopptur ved
Stony Point, New York,
13 July, 1967. / John Cage
foraging for mushrooms
at Stony Point, New York,
13th of July, 1967. Fotograf/
Photographer: William
Gedney.

Servicehunder ved den Karelske fronten

Veggavis med fotografier fra andre verdenskrig

I 1944 mottok Murmansk regionale museum 47 negativer med tittelen «Bruk av tjenestehunder i 14. Armé. 1944». Fotografiene er vitnesbyrd over hvordan den sovjetiske Røde Armé brukte tjenestehunder i sine enheter under andre verdenskrig. Aldri tidligere var det i så stor grad blitt brukt hunder som våpen og hjelpemiddel for å løse kampoppgaver. Det ble forberedt 68 000 hunder for ulike formål innenfor militærtjenestene ved den Karelske fronten. Oppgavene de fikk var blant annet innen anti-tanks-tjenesten, minesøk, samband, patrulje, rekognosering, sabotasje og sanitet. Hundenes innsats under krigen var formidabel, og innebar blant annet ødeleggelsen av 300 tankser, levering av 120 000 dokumenter til slagmarken, og deltagelse i installeringen av 7883 km telefonlinjer.

I Festspillutstillingen vises noen av disse fotografiene som del av en veggavis. Her får samspillet og samlivet mellom soldater og hunder komme fram. Vi får blant annet se avbildninger av sårede hunder som forbindes, mennesker som lager mat til hundene og hunder som drar sleder med sårede soldater. Fotografiene viser en mørkere side av hvordan mennesker har brukt "sin beste venn", samtidig som omsorgen begge veier er åpenbar.

Veggavisen presenterer også tekster og statistikk hentet fra utstillingskatalogen utarbeidet av E.A. Orekhova og produsert av Murmansk Fylkes regionale museum i anledning utstillingen "Hunder i krig, Servicehunder ved den Karelske fronten" i 2017. Fotografiene har tidligere blitt vist ved Partisanmuseet på Kiberg.

Dette materialet eies av og er vist med tillatelse fra Murmansk Regional Museum of Local Lore. Takk rettes til Ekaterina Orekhova samt Barentskult, avdeling Murmansk.

Service Dogs at the Karelian Front

Wall-mounted presentation with photographs from the Second World War

In 1944, the Murmansk Regional Museum received 47 negatives bearing the title "*The use of service dogs in the 14th Army, 1944*". These photographs are a testimony to how the Soviet Red Army utilized service dogs in their units during the Second World War. Never before had dogs been used to such an extent, as weapons and aids in combat missions. 68 000 dogs were prepared for various purposes by the military services at the Karelian front. The tasks they were given were, among other things, concerned with anti-tank service, mine searching, communication, patrolling, reconnaissance, sabotage, and sanitation. The dogs' effort during the war was formidable and entailed (*i.e.*) the destruction of 300 tanks, the dispatch of 120.000 documents to the field of battle, and with installing 7883 kilometres of telephone wires.

As a part of the exhibition some of these photographs are shown as a part of a wall-mounted presentation. Here we are treated to a glimpse of the interaction and cohabitation of the soldiers and the dogs. Among other things, we get to see depictions of wounded dogs receiving treatment, humans preparing food for the dogs, and dogs pulling sleds with wounded soldiers. The photographs show a darker side of how man has used "his best friend", while it is at the same time apparent that there is a care and affection at work that goes both ways.

The presentation is also comprised of texts and statistics taken from the exhibition catalogue that was prepared by E.A. Orekhova and produced by Murmansk Regional Museum on the occasion of the exhibition, "*Dogs at war, service dogs at the Karelian front*" in 2017. The photographs have previously been shown at the Partisans in Kiberg museum.

These materials are owned by, and shown with the permission of, the Murmansk Regional Museum of Local Lore. We wish to thank Ekaterina Orekhova, as well as the Murmansk department of Barentskult.

The archives of Matti Aikio: the idea and image of nature and why self-determination of indigenous peoples is so crucial for all of us
 Installasjon med video og foto

Fotografier, intervjuer avspilt på TV-skjermer, og tekstutdrag – fra Aikio selv, så vel som andre tenkere og forskere – viser et lite utvalg av kunstnerens arkiv og arbeid gjennom flere år. Aikio er del av en reindriftsfamilie i Vuotso i Nord-Finland, og den samiske reindriften og urfolks symbiotiske forhold til naturen er et omdreiningspunkt i kunstnerskapet hans. Aikio har vært opptatt av det han beskriver som «nasjonalstatens schizofrene forhold til naturen»: På den ene siden er naturen noe som skal bevares, på den andre siden behandles den som noe som kan utnyttes og utvinnes. Urfolk har et fundamentalt annerledes forhold til naturen, og i sitt prosjekt viser Aikio hvordan de kommer i skvis i nasjonalstatens naturforvaltning. Interessen for rovdyrpolitikk står sentralt i arbeidet. Å bli forhindret fra en vanlig hverdag er en kjent følelse for mange urfolk. Samene blir offer for nasjonalstatenes naturpolitikk der behovet for å beskytte naturen fra menneskelig påvirkning står sentralt; dette inkluderer å beskytte den fra påvirkningen fra urfolk. Dette på tross av at samenes kultur og levemåte har vært en symbiotisk del av disse økosystemene i årtusener. I debatten om ulven trer nasjonalstatens ansikt fram, og forholdet til naturen som et bilde avdekkes.

MATTI AIKIO (f.1980) er kunstner og reindriftssame som bor og jobber i Nord-Finland. Aikio har jobbet med fotografi, video, skulpturelle installasjoner, musikk, lydkunst, og som DJ siden 2009. Han er utdannet fra Kunstakademiet i Tromsø og er opptatt av nomadisme som filosofi, kultur og livsstil. Aikio har deltatt i en rekke prosjekter og utstillinger, blant annet ved Barents Spektakel, Documenta 14 i Kassel (Pile O' Sápmi Tribute) og Screen City i Stavanger.

The archives of Matti Aikio: the idea and image of nature and why self-determination of indigenous peoples is so crucial for all of us
 Installation with video and photographs

Photographs, interviews playing on television screens, and text extracts – from Aikio himself as well as other thinkers and researchers – give us a small glimpse of the artist's archives and his work over several years. Aikio is part of a family of reindeer herders in Vuotso in Northern Finland, and the Sámi reindeer husbandry and indigenous people's symbiotic relationship to nature is a pivoting point in his art practice. Aikio has been concerned with what he describes as "the schizophrenic relationship to nature of the national state": On the one hand, nature is something to be protected, and on the other hand it is something to utilize and exploit. Indigenous people have a fundamentally different relationship to nature, and in his project, Aikio shows how they end up in a tight spot because of the national state's nature management. An interest in policymaking in connecting with predator management is central to the work. To be prevented from living an ordinary everyday life is a feeling that is common to many indigenous people. The Sámis are often victims of the nature management of the national state, where the need to protect nature from human interference is a central concern; this also entails protecting it from the activities of indigenous people. This in spite of the fact that the Sámi culture and way of life has been a symbiotic part of these ecosystems for thousands of years. In the debate concerning wolves, the national state shows its true face, and the relationship to nature as an image is revealed.

MATTI AIKIO (b. 1980) is an artist and Sámi reindeer herder living in Northern Finland. Aikio has been working with photography, video, sculptural installations, music, sound art, and DJ-ing since 2009. He was educated at Tromsø Art Academy, and is concerned with nomadism as philosophy, culture and lifestyle. Aikio has participated in a number of projects and exhibitions, among others, Barents Spektakel, Documenta 13 in Kassel (Pile O' Sápmi Tribute), and Screen City in Stavanger.

The archives of Matti Aikio: The idea and image of nature and why self-determination of indigenous peoples is so crucial for all of us er utviklet med Pikene på Broen for Barents Spektakel 2021, og det er en del av festivalprosjektet 'det gode liv' / The Sweetness of Living.

The archives of Matti Aikio: The idea and image of nature and why self-determination of indigenous peoples is so crucial for all of us was developed in dialogue with Pikene på Broen for Barents Spektakel 2021 and is one of the good liv / The Sweetness of Living commissions.

The archives of Matti Aikio: the idea and image of nature and why self-determination of indigenous peoples is so crucial for all of us, installation, (2021). Foto/Photo: Michael Miller

The Pond's Crust, (2019)
Videoinstallasjon, 09:39

I videoinstallasjonen *The Pond's Crust* dukker et ansikt opp på overflaten av en skulpturell vanndam i utstillingsrommet. Figuren starter snart en selsom monolog. Utgangspunktet er Henry James Slack sin bok "*Marvels of Pond-life*" fra 1860-tallet – en tid da mikroskopteknologien for alvor gjorde sitt inntog. Boka består av en nitid beskrivelse av livet i en dam på den engelske landsbygda. Mikroskopteknologien muliggjorde et helt nytt blikk på livet i vannet. Plutselig var det mulig å se hvilke bestanddeler dette flytende, ofte besjelede eller mytiske elementet besto av; man kunne studere de bittesmå dyrene og plantene, gi dem navn, klassifisere dem som bevisste eller ubevisste og sette dem inn i en slags orden.

Mühleisen har sett for seg at språket som har blitt brukt til å beskrive og klassifisere livet i vannet har dannet et eget lag – en slags "språkhud" eller snerk. Ordene har festet seg på vannflaten og fått et eget liv, som et mytisk vesen som har blitt vekket opp fra en søvn. Vesenet's monolog er imidlertid preget av nøling, stamming, og setningsoppbygging som ikke gir mening. Det er som om det prøver å forestille seg noe gjennom språket som aldri kan finne en endelig form. Verket tar opp spørsmål rundt taxologi, språk og makt. Hva skjer når vi gir noe navn, og fanger det inn i språket?

MERCEDES MÜHLEISEN (f. 1983) er en kunstner som bor og jobber i Oslo. Språket som et premiss for tilblivelse og transformasjon, som tøyler og formgiver av væren, er et ledemotiv i kunstnerskapet. Arbeidene hennes har blant annet blitt vist ved Kunsthall Oslo (Oslo), Contemporary Art Centre (Vilnius), Astrup Fearnley Museet (Oslo), LIAF (Svolvær), Kunstneres Hus (Oslo), og Unge Kunstneres Samfund (Oslo).

The Pond's Crust, (2019)
Video installation, 09:39

In the video installation, *The Pond's Crust*, a visage shows up on the surface of a sculptural pond in the exhibition space. The figure soon begins a peculiar monologue. The starting point is the book "*Marvels of Pond-life*" by Henry James Slack from the 1860ies – a time when microscopic technology really started to get in its stride. The book consists of meticulous descriptions of life in a pond in the English countryside. Microscope technology made it possible to get an entirely new outlook on the life in the water. It was suddenly possible to see which components this liquid, often ensouled or mythical, element consisted of; it became possible to study the tiny animals and plants, give them name, and classify them as either conscious or unconscious, and bring them into some semblance of order.

Mühleisen imagines that the language that has been used to describe and classify the life in the water has formed a separate layer – a kind of "language skin" or viscous membrane. The words adhere to the water surface and has taken on a life of its own, as a mythical being that has woken from slumber. The being's monologue, however, is characterized by hesitation, stuttering, and a faltering syntax that does not add up. It is as if the being tries to imagine something through language that can never take on a finite shape. The work deals with questions pertaining to taxology, language and power. What happens when we give something a name, and capture it within language?

MERCEDES MÜHLEISEN (b. 1983) is an artist, living and working in Oslo. Language as a premise for becoming and transformation, as a limiter and organizer of being, is a leitmotif in her art practice. Her work has been shown at, among other places, Kunsthall Oslo (Oslo), Contemporary Art Centre (Vilnius), the Astrup Fearnley Museum (Oslo), LIAF (Svolvær), Kunstneres Hus (Oslo), and Young Artists Society (Oslo).

Mercedes Mühleisen: *Pond's Crust*, (2019). Foto/Photo: Christian Øen

The Bone (2019–2021) ●
VR opplevelse, stereo lyd, 18 min
VR verket finner sted mellom 19.6 – 26.6,
kl. 12:00 – 16:00, i PRANDIUM, Harstad

The Bone (2021)
Screening versjon av VR opplevelse,
8:20 min

Outline for the Bonding (2017–2019) ●
Film, digital versjon av 16mm film, 5:20 min

Outline for the Bonding og *The Bone* springer begge ut av det pågående forskningsprosjektet “*The Bonding*”. *The Bone* er en interaktiv ‘virtuell virkelighet’-opplevelse som tar oss med inn i bevissthetsstrømmene til en villaks og en oppdrettslaks. Vi får bli med inn i en magisk og mystisk verden – mellom det dype havet og universet, mellom nåtid og fortid, og mellom virkelighet, drøm og utopi. Verket innbyr til å oppleve de motsetningsfulle levestandardene til villaksen og oppdrettslaksen på en poetisk måte. På den ene siden har man et dyr preget av lange reiser og ulike livssykluser i elver og hav, på den annen side en organisme fanget i masseoppdrettsanlegg, genetisk manipulert, og nedgradert til biomasse med høy økonomisk gevinst. Verket tar for seg de økologiske og etiske problemstillingene som blir mer og mer presserende innen den raskt voksende lakseindustrien verden over. Samtidig setter den spørsmålsteget ved den økende fremmedgjøringen mellom mennesket og naturen, blant annet fra et urfolksperspektiv.

VR-verket presenteres i løpet av Festspilluka, og publikum blir ønsket velkommen av et lydverk bestående av en joik av den samiske juristen og musikeren Ánde Somby.

Outline for The Bonding er en film som Letelier har gjennomført i samarbeid med Havforskningsinstituttet i Matre. En av oppgavene gikk ut på å ekstrahere otolithpar fra oppdrettslaks: unike krystaller eller bio-mineraler som fungerer som en slags kjemisk dagbok for fisken. Dette var

The Bone (2019–2021) ●
Virtual reality, stereo sound, approx. 18 min
The VR takes place between 19.6 – 26.6
at 12:00 – 16:00 in PRANDIUM, Harstad

The Bone (2021)
Screening version of VR experience,
8:20 min

Outline for the Bonding (2017–2019) ●
Film, digital version of 16mm film, 5:20 min

Outline for the Bonding and *The Bone* both stem from the ongoing research project, “*The Bonding*”. *The Bone* is an interactive “virtual reality” experience that transports us into the streams of consciousness of a wild and a farmed salmon. We are let into a magical and mysterious world – between the deep ocean and the universe, between past and present, between reality, dream, and utopia. The work invites us to experience the contrasting living conditions of the wild salmon and the farmed salmon in a poetical way. On the one hand we have an animal whose life is concerned with long journeys and various life cycles in rivers and oceans, and on the other hand we have an organism trapped inside a massive farm facility, genetically manipulated, and demoted to a biomass with a high financial gain. The work deals with the ecological and ethical considerations that are becoming more and more urgent within the fast growing, worldwide salmon industry. It at the same time questions the increasing alienation between humanity and nature, also from an indigenous perspective.

The VR work is presented during the exhibition week, and the audience is welcomed by a sound work consisting of a *joik* by the Sámi lawyer and musician, Ánde Somby.

Outline for The Bonding is a film that Letelier has completed in collaboration with Institute of Marine Resources in Matre. One of the tasks was the extraction of otolith pairs from farmed salmon; unique crystals, or bio-minerals, which serve as

spiren til en refleksjon over hvordan de mikroskopiske krystallene i film-materialet oppnår sin interne organisasjon i løpet av en fotokjemisk prosess. Verket viser også arbeidsprosessen til fiskere og forskere ved Universitetet i Bergen, hvis mål var å undersøke lakse-industriens historie i Norge, teknologien som brukes i dag, og de etiske og politiske konsekvensene den har. Filmen går i dybden på den økonomiske praksisen med lakseoppdrett, den genetiske manipulasjonen av fisk, og effekten akvakultur har på det lokale dyrelivet og økosystemets balanse. Filmen inkluderer en samtale mellom Letelier og samisk jurist og joiker Ánde Somby. Leteliers arbeid understreker viktigheten av forfedres kunnskap, og trekker inn samiske perspektiver i prosessen med å stille spørsmål ved det antroposentriske verdensbildet.

MICHELLE-MARIE LETELIER er opprinnelig fra Rancagua, Chile, og bor og arbeider i Berlin. Hun har utdannelse fra Universitetet i Chile, Goldrausch Künstlerinnenprojekt art IT, Berlin og Experimental Media Design studies ved Universität der Künste, UdK i Berlin. Arbeidene hennes har blitt vist blant annet ved Gropius-Bau; Screen City Biennial 2019; Bienal Sur 2017 (Buenos Aires); El Museo de Los Sures, NYC; Kunsthall 3,14; Fondazione Cini (Venezia); Errant Bodies; Museum of Contemporary Art, og Museo Nacional de Bellas Artes i Santiago de Chile, og Kommunale Galerie Charlottenburg.

The Bone var bestillingsverk i 2019 til Screen City Biennial (SCB), Ecologies – lost, found and continued i Stavanger, Norge.

a chemical diary of a fish. This seeded a reflection on how the microscopic crystals of the film material arrange themselves under a photochemical process. It also shows the working process of fishers and researchers at the University of Bergen, whose goal it was to examine the history of Norwegian salmon industries, the technology being used today, as well as its ethical and political consequences. The film gives an in-depth consideration of the financial practices of the salmon farming industry, the genetical manipulation of fish, and the impact of aquaculture on local fauna and the balance of the ecosystem. The film includes a conversation between Letelier and the Sámi lawyer and *joik* singer, Ánde Somby. Letelier's work emphasizes the importance of the knowledge of our ancestors and calls upon Sámi perspectives in the process of questioning the anthropocentric worldview.

MICHELLE-MARIE LETELIER is originally from Rancagua, Chile, but lives and works in Berlin. She was educated at the University of Chile, Goldrausch Künstlerinnenprojekt art IT, Berlin, and Experimental Media Design studies at Universität der Künste, UdK in Berlin. Her work has been shown at, among other places, Gropius-Bau; Screen City Biennial 2019; Bienal Sur 2017 (Buenos Aires); El Museo de Los Sures, NYC; Kunsthall 3,14; Fondazione Cini (Venice); Errant Bodies; Museum of Contemporary Art, and Museo Nacional de Bellas Artes in Santiago de Chile, and Kommunale Galerie Charlottenburg.

The Bone was commissioned in 2019 by Screen City Biennial (SCB), Ecologies – lost, found and continued, presented in Stavanger, Norway.

Michelle-Marie Letelier: *The Bone* (2019–2021), videostill

Soagi vuolde / Koivun alla / Under a Birch Tree (2002)
Skulptur og installasjon
tegning på en reinsdyrhodeskalle, tekstiler

Gorži / Water Fall (2016)
Forgyllet reinsdyrhodeskalle, sámisk sjal

Outi Pieski er kjent for sine installasjoner, tekstilarbeider, og malerier med utgangspunkt i samisk kultur og håndverkstradisjoner. Økologiske perspektiver og mennesket som en del av naturen er sentrale temaer i kunstnerskapet hennes. For Pieski er ikke naturen en fremmed størrelse i opposisjon til kultur. Derfor er heller ikke naturen fremstilt som representasjon hos henne; arbeidene hennes er snarere natur i seg selv. Det er også tilfelle i begge verkene som hun er representert med i Festspillutstillingen. I installasjonen *Soagi vuolde / Koivun alla / Under a Birch Tree* kombinerer hun et reingevir og greiner med tekstile elementer og en tegning av to mennesker. Det symbiotiske forholdet mellom ulike eksistenser uttrykkes på poetisk og sanselig vis. I *Gorži / Water Fall* kommer samisk *duodji* klart til uttrykk. Typisk for kunstnerskapet hennes er hvordan hun bruker elementer fra samisk tekstiltradisjon for å gi uttrykk for landskapet som disse tradisjonene springer ut av. Pieskis bruk av *duodji* innebærer en holistisk, ikke-vestlig forståelse av håndverkstradisjon og materialer. Kampen for samefolkets rettigheter finner ikke noe bombastisk uttrykk i Pieskis kunst; engasjementet hennes kan heller sies å være innkapslet i selve materialet.

OUTI PIESKI (f. 1973, Helsinki) er en samisk kunstner som bor og arbeider i Ohcejohka/Utsjoki og Helsinki i Finland. Hun er utdannet ved Visual Arts School og Academy of Fine Arts i Helsinki. Hun har også studert ved Sámi Education Institute i Inari. Pieskis arbeider har blitt vist ved en rekke sentrale institusjoner internasjonalt, som Scandinavia House i New York, the Phillips Collection Museum i Washington D.C., og ved Felleshus, Berlin. Hun har hatt separatutstillinger blant annet ved London's Southbank Centre (2017), Espoo Museum of Modern Art (2018), og Oulu Museum of Art (2019).

Soagi vuolde / Koivun alla / Under a Birch Tree (2002)
Sculpture and installation
drawing on reindeer skull, textiles

Gorži / Water Fall (2016)
Golden reindeer skull, Sámi shawl

Outi Pieski is known for her installations, textile works, and paintings, taking Sámi culture and crafts traditions as a starting point. Ecological perspectives and humanity seen as a part of nature are central themes in her art practice. For Pieski, nature is not an unknown factor in opposition to culture. Following from this, nature is not depicted representationally in her work; her work is rather nature in itself. This is also the case with both of her works that are represented at the exhibition. In the installation, *Soagi vuolde / Koivun alla / Under a Birch Tree*, she combines reindeer antlers and branches with textiles and a drawing of two humans. The symbiotic relationship between different existences is expressed in a poetical and sensual way. In *Gorži / Water Fall*, Sámi *duodji* is clearly present. It is a hallmark of her art practice that elements from Sámi textile traditions are used when giving expression to the landscape that these grew out of. Pieski's use of *duodji* entails a holistic, non-western understanding of traditional crafts and materials. The struggle for Sámi right is not given any bombastic expression in Pieski's art; her engagement with this issue can rather be said to be encapsulated in the work itself.

OUTI PIESKI (b. 1973, Helsinki) is a Sámi artist who lives and works in Ohcejohka/Utsjoki and Helsinki in Finland. She was educated at the Visual Arts School and the Academy of Fine Arts in Helsinki. She has also studied at the Sámi Education Institute in Inari. Pieski's work has been shown internationally at a number of central institutions, such as Scandinavia House in New York, the Phillips Collection Museum in Washington D.C., and at Felleshus, Berlin. She has had solo exhibitions at, among other places, London's Southbank Centre (2017), Espoo Museum of Modern Art (2018), and Oulu Museum of Art (2019).

Soagi vuolde / Koivun alla / Under a Birch Tree, courtesy of Outi Pieski og Geir Tore Holm

Gorži / Water Fall, courtesy Senter for nordlige folk / Davvi álbmogiid guovddáš, Norway

Soagi vuolde / Koivun alla / Under a Birch Tree, courtesy of Outi Pieski and Geir Tore Holm

Gorži / Water Fall, courtesy of Senter for nordlige folk / Davvi álbmogiid guovddáš, Norway

Outi Pieski: *Gorži / Water Fall*, (2016)

*Thoughts on Distillation:
On Mute Mutiny*, (2021)
Installation and performance

Planter har som kjent medisinske egenskaper. Men gjelder det også duftmolekylene som de sender ut? Kommuniserer plantene med sine omgivelser gjennom lukt, og hvordan responderer de i så fall? Tap av lukt har vært et tema den siste tiden, som en av de kjente bivirkningene av covid-19. At lukten styrer mer enn vi er bevisste på, er et av flere temaer Simon Daniel Tegnander Wenzel tar utgangspunkt i til sitt prosjekt i utstillingen. I løpet av Festspilluken skal han fremstille en parfyme av lokal bjørk. Publikum vil også få fordype seg i et "parfymeorgel" hvor duftende ekstrakter av plantemateriale og blomster er sirlig lagret i små flasker. I en performativ forelesning vil planteluktmolekylers agenda og hvordan de påvirker menneskelige valg utforskes.

Som del av åpningsdagen skal Simon Daniel Tegnander Wenzel aktivere sin installasjon og arbeide med destillering av duftstoffer av lokal bjørk i utstillingen.

Hvilke strategier for kommunikasjon og motstand kan man utvikle i stumhet? *I Thoughts on Distillation: On Mute Mutiny* (2021) presenterer Simon Daniel Tegnander Wenzel et lekent performance-foredrag hvor historiske beretninger om destillering og alkymi, personlige erkjennelser, og tradisjoner rundt bruken av naturlige materialer til fremstillingen av parfyme, veves sammen i et assosiativt tankekart. Performance-foredraget skjer den 20. juni og varer i 30 min.

*Thoughts on Distillation:
On Mute Mutiny*, (2021)
Installation and performance

Plants have, as one already knows, medicinal properties. But does this also apply to the olfactory molecules that they disseminate? Are plants communicating with their surroundings through smells, and, if so, how do they respond? The loss of the sense of smell has been a hot topic lately, as it is one of the known side-effects of Covid-19. That smells determine more than we are consciously aware of, is one of several themes that Simon Daniel Tegnander Wenzel takes as points of departure for his exhibition project. During the course of the exhibition week, he is going to manufacture a perfume from local birch. The audience will also get a chance to immerse themselves in a "perfume organ", where olfactory extracts of plant materials and flowers have been delicately stored in little bottles. In a performative lecture, the agenda of olfactory plant molecules and how they influence human decision-making will be explored.

As a part of the exhibition opening Simon Daniel Tegnander Wenzel will activate his installation and work at distilling fragrances of local birch in the exhibition space.

Which strategies for communication and resistance can be developed in silence? In *Thoughts on Distillation: On Mute Mutiny* (2021), Simon Daniel Tegnander Wenzel presents a playful performance-lecture, where historical chronicles of distillation and alchemy, personal confessions, and traditions connected to the use of natural materials for the manufacture of perfumes, is weaved together to form an associative mind-map. The duration of the performance-lecture on June 20th is approximately 30 minutes.

SIMON DANIEL TEGNANDER WENZEL (f. 1988, Hamburg) er en kunstner som bor og jobber i Oslo. Han har BA fra Kunstakademiet i Tromsø og MA fra Kunstakademiet i Oslo. Tegnander Wenzel arbeider tverrfaglig med performance, video, lyd og installasjon. Med en stor interesse for den tause kunnskapen som finnes i den direkte kontakten med materialer, ønsker Wenzel å belyse hvordan kunnskap og tradisjon kan kroppsliggjøres særlig med tanke på folkemedisin og nyttevekster. Tegnander Wenzel har tidligere vist arbeidene sine blant annet ved Agder Kunstsenter, Kunsternes Hus, Kristiansand Kunsthall, Momentum-biennalen og Nordnorsk kunstnersenter. Parallelt med sin egen praksis har han vært aktiv i kunst- og musikkduoen Tokyo Twins og kunstnerkollektivet Phuture Club.

Handkolorert litografi fra Diederich von Schlechtendal's German Flora (Flora von Deutschland), Jena, 1871. I motsetning til de fleste aromatiske planter så har liljekonvallen ingen måte å lagre duften sin på. Molekylene slippes ut fra de vite klokken samtidig som den blir produsert og blir hengende igjen i tomrommet i selve blomsten. Dette gjør at den ikoniske duften av liljekonvall ikke lar seg destillere eller ekstrahere av parfymøren, den må gjenskapes syntetisk. Liljekonvall blir derfor omtalt som en «stum blomst».

Handcoloured lithograph from Diederich von Schlechtendal's German Flora (Flora von Deutschland), Jena, 1871. Contrary to most aromatic plants, the lily of the valley has no way of storing its scent. The molecules are released from the white bells as soon as they are produced, and linger in the cavity within the flower itself. This means that the iconic smell of the lily of the valley does not let itself be distilled or extracted by the perfumier and must therefore be recreated synthetically. For this reason the lily of the valley is spoken of as a "mute flower".

SIMON DANIEL TEGNANDER WENZEL (b. 1988, Hamburg) is an artist who lives and works in Oslo. He holds a BA from the Tromsø Art Academy, and an MFA from Oslo National Academy of the Arts. Tegnander Wenzel works interdisciplinarily with performance, video, sound, and installation. With a great interest in the mute knowledge arising from the direct contact with materials, Wenzel aspires to illuminate how knowledge and tradition can be embodied, especially in relation to traditional medicine and remedial herbs. Tegnander Wenzel has previously shown his work at, among other places, Agder Kunstsenter (Kristiansand), Kunsternes Hus (Oslo), Kristiansand Kunsthall, the Momentum Biennale, and at North Norwegian Art Centre. In parallel with his own art practice, he has also been active as a member of the art and music duo, Tokyo Twins, and the Phuture Club art collective.

Jeg er mangfoldig, (2020) ●
Video, 11:40 min.

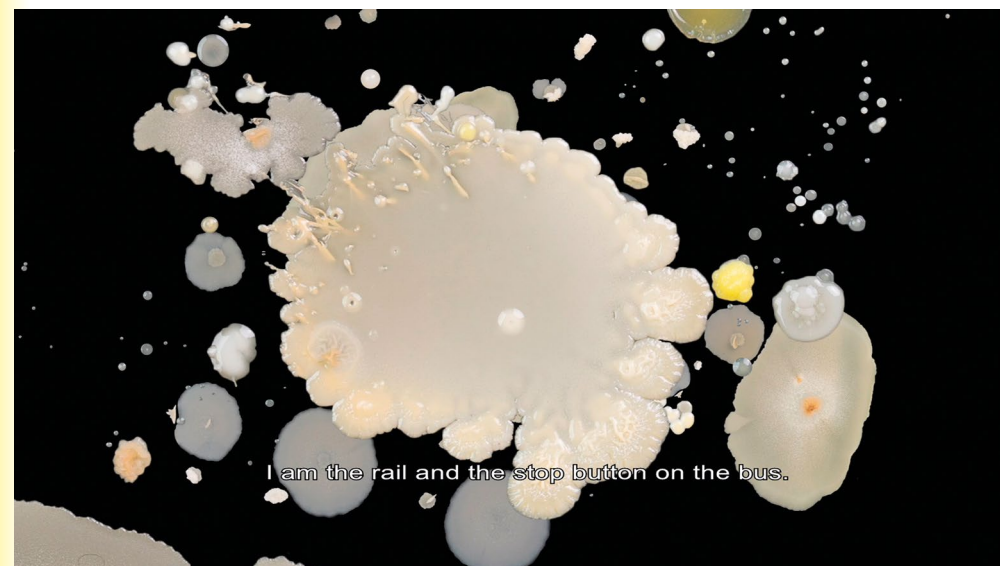
Jeg er mangfoldig er en digital animasjon som viser kulturer av bakterier og sopp som er samlet fra kunstnerens egen kropp: fra fingre, tær, ører, munnen, anus osv. Halvparten av menneskets kropp består av mikrober, såkalte ikke-menneskelige organismer. Forskning viser at bakterier til en viss grad kan ha innvirkning på hva vi tenker og føler. I den vestlige verdensoppfatningen, forestiller mennesket seg at det er uavhengig og adskilt fra andre livsformer i naturen. Bakteriene utfordrer disse ideene ved å gjennom sin livsform vise at vi ikke er individer, men kollektiver som er bebodd av millioner av organismer. Det er mange bevisstheter i hver enkelt kropp.

VIKTOR PEDERSEN (f. 1988) jobber med ulike medier som performance, video, tekst og lyd. I sin kunstneriske praksis prøver han å nærme seg ikke-menneskelig intelligens for å undersøke hvordan mennesker forholder seg til naturen. Pedersen benytter seg av animistiske perspektiver der han personifiserer andre organismer, eller tar på seg roller som hybride vesener. På denne måten leker han med vestens menneske-sentriske virkelighetsbilde. Viktor har en BA fra Kunstakademiet i Tromsø og en MA fra Kunstakademiet i Oslo. Arbeidene hans har blant annet blitt vist på Høstutstillingen (2020), LIAF-Lofoten International Art Festival (2019) og Small Projects (2017).

Jeg er mangfoldig, (2020) ●
Video, 11:40 min.

Jeg er mangfoldig is a digital animation that shows bacteria and fungi that are cultivated from samples taken from the artist's own body: fingers, toes, ears, inside the mouth, the anus, etc. Half of the human body consists of microbes; so-called non-human organisms. Research now shows that bacteria can, to some extent, affect what we think and feel. In an occidental worldview, humans imagine that they are independent and separate from other life in nature. But bacteria challenge these concepts by showing that we are not individuals, but collectives inhabited by millions of organisms. There are several consciousnesses inhabiting a body.

VIKTOR PEDERSEN (b. 1988) works within several disciplines, such as performance, video, text, and sound. In his artistic practice he tries to approach non-human intelligence in order to explore how humans relate to nature. Pedersen makes use of animistic perspectives where he personifies other organisms or inhabits various roles as hybrid beings. In this way he is toying with the occident's human centric perception of reality. He has a BA from the Academy of Arts in Tromsø, and an MFA from Oslo National Academy of the Arts. His work has been presented at, among other places, Høstutstillingen (Oslo, 2020), LIAF-Lofoten International Art Festival, and Small Projects (Tromsø, 2017).

Viktor Pedersen: *Jeg er mangfoldig*, (2020), videostill

Folk & Dyr i Salten, (2021)
5 podkastepisoder tilgjengelig i utstillingen,
på nett og via FM 101.9

Med nysgjerrighet og kunstneriske verktøy
er Yngvild Færøy og Søsja Jørgensen
på ferten av forholdet mellom mennesker
og dyr, i villniset av økosystemer,
dyresamfunn og menneskeskapte strukturer.
I de ferske episodene spisser de ørene mot
Salten i Nordland.

I dag er kun 3 % av verdens dyr ville.
Menneskelige aktiviteter som fortrenger
dyrelivet slår tilbake på oss selv. Har vi
egentlig tatt det innover oss? *Folk & Dyr*
blir presentert både i utstillingen, via
radiobølger i samarbeid med Radio Harstad
på FM 101.9, via lyttepunkter i byen, og på
internett. Splitter ny Live Radio med *Folk &*
Dyr presenteres i Harstad sentrum den 23.6.

23.6 Live radio: *Mellom folk og ville dyr*
En lydlig fortelling om ville dyr og deres
menneskelige følgere. Velkommen til
oppmerksom lytting, høyttenkning, og
ubesvarte spørsmål med utgangspunkt
i podkasten *Folk & Dyrs* ferske episoder
fra Salten.

Som et delbidrag til utstillingen ble det
mellom 13. mai og 19. juni sendt tidligere
episoder av *Folk & Dyr* på lokalradioen
FM 101.9 og online strømming.

Folk & Dyr i Salten, (Folks & Animals in
Salten), (2021)
5 podcast episodes available in the exhibition
space, online, and via FM 101.9

With curiosity and artistic tools Yngvild
Færøy and Søsja Jørgensen are tracing the
relationships between humans and animals
within the abundance of ecosystems, animal
societies, and man-made structures. In the
fresh episodes they train their ears on Salten
in Nordland.

Today, a mere 3% of the animals of the world
are wild. Human activities that repress
wildlife have repercussions for ourselves.
Have we really taken this into consideration?
Folk & Dyr is presented both in the exhibition
space, via radio waves in collaboration with
Radio Harstad at FM 101.9, via listening
stations in the city, and online. A brand new
live episode of *Folk & Dyr* will be presented
in the centre of Harstad on the 23rd of June.

23rd of June, Live radio: *Mellom folk og*
ville dyr (Among people and wild animals)
An audial narrative about wild animals
and their human companions. Welcome
to attentive listening, thinking out loud,
and unanswered questions in connection
with the podcast *Folk & Dyr's* most recent
episodes from Salten.

As a partial contribution to the exhibition,
previous episodes of *Folk & Dyr* were
broadcast on the local radio station,
FM 101.9, as well as streamed online.

FÆRØY/JØRGENSEN har gjennom en årrekke jobbet
med lydkunst, radio og performance. Som kjernen
i lydkunstkollektivet BallongMagasinet, var de fra
midten av 1990-tallet viktige bidragsytere til den
nordiske lydkunstscenen. Blant annet leverte de en rekke
radioprogrammer, hørespillproduksjoner, utstillinger
og utgivelser i Norge og internasjonalt, i samarbeid
med blant andre OCA/Veneziabiennalen, NOTAM,
NRK, Sveriges Radio og RadiOrakel. De siste årene
har de jobbet med dokumentarisk lyd og tematisert
sårbarhet hos mennesker og dyr. Siden 2017 har de laget
podkastserien *Folk & Dyr* i samarbeid med bl.a. Galleri
F 15, Østlandsutstillingen, Bodø Biennale, og BEK.

Prosjektet er støttet av Fond for lyd og bilde, BKH,
og KORO. Takk til Radio Harstad.

FÆRØY/JØRGENSEN have for a number of years
worked with sound art, radio, and performance. As the
core of the sound art collective, BallongMagasinet, they
were, from the mid-1990ies, important contributors to
the Scandinavian sound art scene. Among other things,
they delivered a number of radio programs, radio plays,
exhibitions, and releases in Norway and internationally,
in collaboration with, among others, OCA / the Venice
Biennale, NOTAM (Norwegian Centre for Technology),
NRK (the Norwegian Broadcasting Corporation),
Swedish Radio, and RadiOrakel. For the last few years,
they have been working on sound documentation,
dealing with themes such as vulnerability in humans and
animals. Since 2017 they have been making the podcast
series, *Folk & Dyr*, in collaboration with (among others)
Galleri F 15, Østlandsutstillingen, the Bodø Biennale,
and BEK (Bergen Centre for Electronic Arts).

Supported by Fond for lyd og bilde, BKA, and KORO.
Thank you to Radio Harstad.

Live Radio, Yngvild Færøy og/and Søsja Jørgensen

PROGRAM

del av utstillingen “Jeg er mangfoldig”

Åpningstider hver dag mellom 19.6 – 26.6

kl. 12:00 til 19:00 på Galleri Nord-Norge, Harstad

10.5 – 17.6 Podcasten Folk & Dyr sender tidligere episoder via Radio Harstad. Tid: tirsdager kl 13:00 og torsdager kl 19:00 Sted: FM101.9 samt online via www.radioharstad.no	Sammen med folk med lidenskap for dyr, utforsker Yngvild Færøy og Søsja Jørgensen spørsmål som: Hva kan samspillet med dyr fortelle oss? Hvordan påvirkes dyr av våre aktiviteter? Som en oppvarming til festspillutstillingen sendes tidligere episoder av Folk & Dyr via lokale Radio Harstad.
19.6 Åpningsdag Festspillutstillingen: Jeg er mangfoldig Omvisning i utstillingen Tid: 13.00, 15.00, 17.00 Sted: Galleri Nord-Norge	Utstillende kunstnere er tilstede i utstillingen og kuratorene gir korte introduksjoner til utstillingen. Simon Daniel Tegnander Wenzel arbeider med destillering av duftstoffene av lokal bjørk i utstillingen (hele dagen).
19.6 – 26.6 <i>The Bone</i> av Michelle-Marie Leteliér Tid: 12:00 – 16:00 Sted: PRANDIUM, UiT Norges arktiske universitet, Harstad	<i>The Bone</i> er en interaktiv VR-opplevelse som tar oss med inn i refleksjonene til en villaks og en oppdrettslaks; en magisk og mystisk verden - mellom det dype havet og universet. Verket innbyr til å oppleve de motsetningsfulle leveforholdene til villaksen og oppdrettslaksen. Lydinntallasjon med joik av den samiske musikeren Ånde Somby.
20.6 <i>Thoughts on Distillation: On Mute Mutiny</i> av Simon Daniel Tegnander Wenzel Tid: 15:00 og 17:00 (Performance-foredraget varer i 30 min) Sted: Galleri Nord-Norge	Hvilke strategier for kommunikasjon og motstand kan man utvikle i stumhet? <i>I Thoughts on Distillation: On Mute Mutiny</i> (2021) presenterer Simon Daniel Tegnander Wenzel et lektent performance-foredrag hvor historiske beretninger om destillering og alkymi, personlige erkjennelser og tradisjoner rundt bruken av naturlige materialer til fremstillingen av parfyme veves sammen i et assosiativt tankekart.
22.6 Festspillutstillingen: Jeg er mangfoldig Tid: 15:00 – 16:30 Sted: Galleri Nord-Norge	Utstillende kunstnere tilstede og forteller om sine arbeider.

23.6 LIVE RADIO med Folk & Dyr i Harstad Tid: 13:00 Sted: Utendørs. Sendes live på Radio Harstad FM 101.9 samt online www.radioharstad.no	23.6 Live radio: “Mellom folk og ville dyr” En lydig fortelling om ville dyr og deres menneskelige følgere. Velkommen til oppmerksom lytting, høyttenkning, og ubesvarte spørsmål med utgangspunkt i podkasten Folk & Dyrs ferske episoder fra Salten.
24.6 <i>ATLANTIS</i> – Fugler og skulpturelle elementer i Harstadhamna ved Søsja Jørgensen og Geir Tore Holm Tid: 15:00 – 16:15 Sted: Støperiet	Debattemte med kunst og musikk: Kunstnerne Søsja Jørgensen og Geir Tore Holm er invitert av Harstad kommune til å arbeide med kunstprosjektet <i>Atlantis</i> , en del av Kunststien i Harstadhamn. <i>Atlantis</i> er en serie skulpturelle elementer inspirert av tradisjonelle havnemiljø, med gjenkjennelige former og materialer. Som alle havnemiljø er også Harstadhamn en overgangssone mellom ulik bruk og møter mellom forskjellige habitater, interesser og syn på tilværelsen. I forbindelse Festspillene 2021 inviterer kunstnerduoen med gjester, til en samtale om dette.
24.6 <i>Makkverk</i> – konsert med mark og klarinettist Håvard Lund Tid: 18:00 Sted: Galleri Nord-Norge	Klarinettist Håvard Lund jammer sammen med markens stemme fra Eva Bakkesletts installasjon i utstillingen: en sinkbøtte med kompostmark, som ved hjelp av lyd- og bildeoverføring viser oss jordens tilblivelse.
25.6 KUNST TV Tid: 16:00 Sted: online (artrepublic.no/project/kunst-tv)	Den nettbaserte plattformen KUNST TV (i regi av Art Republic) huser en samtale mellom utstillere Michelle-Marie Leteliér og Karolin Tampere (medkurator for “Jeg er mangfoldig”) om forskningsprosjektet <i>The Bonding</i> .
25.6 Hvordan er det å være kunstner? Ungdomskveld i utstillingen Tid: 17:00 – 19:00 Sted: Galleri Nord-Norge	Utstillende kunstnere fra “Jeg er mangfoldig” inviterer ungdommen til en prat om kreativitet og utforskertrang.

EXHIBITION PROGRAM

Opening hours at Galleri Nord-Norge during 19.6 – 26.6 12:00–19:00

10.5 – 17.6
Broadcast of Folk & Dyr via Radio Harstad
Time: Tuesdays at 13:00 and Thursdays at 19:00
Place: FM101.9 and online via
www.radioharstad.no

With curiosity and artistic tools Yngvild Færøy and Søsja Jørgensen are tracing the relationships between humans and animals. As a partial contribution to the exhibition, previous episodes of Folk & Dyr were broadcast on the local radio station, FM 101.9 and online streaming.

19.6
Opening: I am a Multitude
Time: 13.00, 15.00, 17.00
Place: Galleri Nord-Norge

Contributing artists are present in the exhibition alongside the two curators introducing the exhibition. As a part of the opening Simon Daniel Tegnander Wenzel will activate his installation and work at distilling fragrances of local birch in the exhibition space.

19.6 – 26.6
The Bone by Michelle-Marie Leteliér /
Yoik by Ånde Somby
Time: 12:00 – 16:00
Place: PRANDIUM, The Arctic University of
Norway, Harstad

The Bone is an interactive VR experience that takes us into the reflections of a wild salmon and a farmed salmon; a magical and mysterious world - between the deep sea and the universe. Sound installation with a yoik by the Sami musician Ånde Somby.

20.6
Thoughts on Distillation: On Mute Mutiny
by Simon Daniel Tegnander Wenzel
Time: 15:00 and 17:00
(duration approximately 30 min)
Place: Galleri Nord-Norge

Simon Daniel Tegnander Wenzel presents a playful performance-lecture, where historical chronicles of distillation and alchemy, personal confessions, and traditions connected to the use of natural materials for the manufacture of perfumes, are weaved together to form an associative mind-map.

22.6
Exhibition: I am a Multitude
Time: 15:00 – 16:30
Place: Galleri Nord-Norge

Exhibiting artists talk about their works presented in the exhibiton.

23.6
LIVE RADIO: Mellom folk og ville dyr
(Among people and wild animals)
Time: 13:00
Place: Strandgata 12. Live at Radio Harstad
FM101.9 and www.radioharstad.no

An audial narrative about wild animals and their human companions. Welcome to attentive listening, thinking out loud, and unanswered questions in connection with the podcast Folk & Dyr's most recent episodes from Salten.

24.6
ATLANTIS – Birds and sculptural elements
in Harstadhamna by Søsja Jørgensen and
Geir Tore Holm
Time: 15:00 – 16:15
Place: Støperiet

Debate meeting with art and music: The artists Søsja Jørgensen and Geir Tore Holm have been commissioned by Harstad municipality to work on the art project *Atlantis*, part of Kunststien in Harstadhamn. *Atlantis* is a series of sculptural elements inspired by traditional port environments, with recognizable shapes and materials. Like all port environments, Harstadhamn is also a transition zone between different uses and encounters between different habitats, interests and views on life. In conjunction with "I am a Multitude" the artist duo invites guests to a conversation about this.

24.6
Makkverk – a live concert with clarinetist
Håvard Lund and compost worms
Time: 18:00
Place: Galleri Nord-Norge

Clarinetist Håvard Lund will be jamming together with the amplified voices of the species *Eisenia fetida* who are part of Eva Bakkeslett's installation.

25.6
KUNST TV
Time: 16:00
Place: online
(artrepublic.no/project/kunst-tv)

The online platform KUNST TV (under the auspices of Art Republic) hosts a conversation between artist Michelle-Marie Leteliér and Karolin Tampere (co-curator of "I am a Multitude") about the research project *The Bonding*.

25.6
What is it like, being an artist? An evening
at the gallery with the youth
Time: 17:00 – 19:00
Place: Galleri Nord-Norge

Exhibiting artists invites the youth to an evening in the gallery, to talk about exploration and creativity.

FILM PROGRAM

De ulike delene av filmprogrammet starter hver hele time
The different parts of the film program start every full hour

I

- Iselin Linstad Hauge
The Boundary Object
(2019, video, 3 min)
🎧 s/p 34
- Allora & Calzadilla + Ted Chiang
The Great Silence
(2014, film, 16:22 min)
Courtesy of the artist and Galerie Chantal Crousel, Paris
🎧 s/p 12
- Antti Tenetz
Harwk Vision
(2016–2021, video, 5:18 min)
🎧 s/p 16
- Michelle-Marie Letelier
The Bone
(2021, Screening version of VR experience, 8:20 min)
🎧 s/p 50

II

- Iselin Linstad Hauge
Looking at you
(2021, video, 6 min)
🎧 s/p 34
- Egill Sæbjörnsson
From Magma to Mankind
(2020, video (lecture performance), 19 min)
🎧 s/p 24
- Michelle-Marie Letelier
Outline for the Bonding
(2017–2019, Film, digital version of 16mm film, 5:20 min)
🎧 s/p 50
- Jenna Sutela
Holobiont
(2018, HD video, sound, 10:27 min)
🎧 s/p 40

III

- Viktor Pedersen
Jeg er mangfoldig
(2020, video, 11:40 min.)
🎧 s/p 56
- Eva Bakkeslett
Bee
(2007, film, 20:11 min)
🎧 s/p 28
- Jean Painlevé
Le Vampire (The Vampire)
(1939–1945, 35 mm film, black and white, 9 min)
Courtesy Les documents cinématographiques and Archives Jean Painlevé, Paris.
©Les Documents cinématographiques
🎧 s/p 38

Takk til alle kunstnere /
Thank you to all the contributing artists:

Allora & Calzadilla + Ted Chiang
Annika Eriksson
Antti Tenetz
Atelier Editions
Camilla Renate Nicolaisen
Daniel Slåttnes
Eva Bakkeslett
Egill Sæbjörnsson
Gerd Aurell
Inghild Karlsen
Iselin Linstad Hauge
Jean Painlevé
Jana Winderen
Jenna Sutela
John Cage med/with Lois Long & Alexander H. Smith
Matti Aikio
Mercedes Mühleisen
Michelle-Marie Letelier
Outi Pieski
Simon Daniel Tegnander Wenzel
Yngvild Færøy og/and Søsja Jørgensen
Viktor Pedersen
Åsa Sonjasdatter

Lydstallasjon med joik av Ånde Somby,
del av *The Bone* av Michelle-Marie Letelier

Tittelen på utstillingen ("Jeg er mangfoldig") er hentet
fra Victor Pedersens bidrag til utstillingen. /
The exhibition title is lent from Victor Pedersens
contribution to the exhibition.

Takk til / Thank you

Installeringssteam / Installation team:
Ruth Aitken, Robert Julian Badenhope Hvistendal,
Vsevolod Kovalevskij, Magnus Holmen

Formidlingsprogram for barn og unge /
Educational program for children and youth:
Kristin Risan (NNKS) med/with Simon Daniel Tegnander
Wenzel, Kvæ & Bark (Karoline Sætre, Øyvind Novak
Jensen)

Radio Harstad FM 101.9 ved Tommy Vandalsvik og
Arne Eriksen

Manuel Piteira og utstillingsverter ved Galleri Nord-Norge

Victoria Bakken, Eirik Hagerup, Eirin Hammari,
Hilde Høyvåg og Ragnheiður Skúladóttir, alle frivillige
samt resten av teamet ved Festspillene i Nord-Norge.

Berte Tungodden Ynnesdal med alle ansatte ved
Nordnorsk kunstnersenter / All employees at North
Norwegian Art Center

Andre hjelpere:
Jonas Nielsen v/ Bright Group, Signal AS v/
Andreas Berge Johansen, Geir Tore Holm

Partners:
Havremagasinet (Sverige), Akureyri Art Museum /
Listasafnið á Akureyri (Island/Iceland)

Rettigheter / Permissions:

The Great Silence courtesy of the artists and
Galerie Chantal Crousel, Paris
Les documents cinématographiques, Archives
Jean Painlevé, Paris.
John Cage The Mushroom Book (1972)
©John Cage Trust
Photographs by William Gedney for his Composer Series.
Courtesy of the William Gedney Photographs and Papers,
David M. Rubenstein Rare Books & Manuscript Library,
Duke University.
Servicehunder ved den Karelske fronten er vist med
tillatelse fra Murmansk Regional Museum of Local Lore
Soagi vuolde / Koivun alla / Under a Birch Tree, courtesy
of Outi Pieski og/and Geir Tore Holm
Gorži / Water Fall, courtesy of Senter for nordlige folk/
Davvi álbmogiid guovddáš, Norway

Kuratert av / Curated by
Torill Østby Haaland og/and Karolin Tampere
ved Nordnorsk kunstnersenter

Oversettelse / Translation:
Terje Øverås

Grafisk design / Graphic design:
Jaan Evert

Trykk / Print:
Ts Trykk

Opplag / Edition:
500

Denne publikasjonen finnes også tilgjengelig som
nedlastningsbar PDF.
This exhibition guide is also available as a PDF
at www.nnks.no

ISBN 978-82-992450-8-1
(trykk, heftet/printed)

ISBN 978-82-992450-9-8
(PDF)

Produsert av / Produced by:

Støttet av/ With support from:

19. juni – 25. juli 2021

Galleri Nord-Norge
Festspillutstillingen, Harstad

June 19th – July 25th 2021

Gallery Nord-Norge
Arctic Arts Festival, Harstad